

**RAPORT
DE ACTIVITATE
pentru ariile naturale protejate
PARCUL NATURAL APUSENI
ROSPA0081 Munții Apuseni-Vlădeasa
ROSCI0002 Apuseni
ROSCI0016 Buteasa
și cele 55 de arii naturale protejate care fac obiectul
Contractului nr
132/18.11.2014

- Anul 2020 -**

Cuprins

Cuprins.....	2
ABREVIERI.....	3
1. DATE DE IDENTIFICARE A ADMINISTRATORULUI ȘI ARIEI NATURALE PROTEJATE: DENUMIREA ADMINISTRATORULUI, ADRESA SEDIULUI SOCIAL, DATE DE IDENTIFICARE FISCALĂ ȘI, DUPĂ CAZ, NUMĂR DE ÎNREGISTRARE ÎN REGISTRUL COMERȚULUI, NUMELE ȘI PRENUMELE REPREZENTANTULUI LEGAL, DENUMIREA ARIEI NATURALE PROTEJATE, CONTRACTUL DE ADMINISTRARE NR./DATA, PERIOADA DE RAPORTARE.....	4
2. ENUMERAREA OBIECTIVELOR DE CONSERVARE CARE AU STAT LA BAZA ÎNFIINȚĂRII ARIEI NATURALE PROTEJATE.....	4
3. PRESIUNI ANTROPICE ȘI NATURALE EXERCITATE ASUPRA ARIEI NATURALE PROTEJATE.....	6
4. EVALUARE SUMARĂ CU STAREA DE CONSERVARE A ARIEI NATURALE PROTEJATE COMPARATIV CU ANUL PRECEDENT.....	10
5. NR. DE AVIZE FAVORABILE/NEFAVORABILE ELIBERATE DE ADMINISTRATOR PENTRU PLANURI / PROIECTE / ACTIVITĂȚI SUPUSE PROCEDURILOR DE REGLEMENTARE DE MEDIU.....	13
6. CONTROALE ALE AUTORITĂȚILOR DE MEDIU (NR. DE CONTROALE, ORGANUL DE CONTROL, ASPECTE CONSTATATE, MĂSURI IMPUSE ȘI STADIU DE REALIZARE).....	14
P1. MANAGEMENTUL BIODIVERSITĂȚII.....	15
1.1. Inventariere și cartare.....	15
1.2. Monitorizarea stării de conservare.....	16
1.3. Activitate de teren, control, implementare reglementări și măsuri specifice de protecție.....	17
1.4. Managementul datelor.....	27
1.5. Reintroducerea speciilor dispărute.....	27
1.6. Reconstrucție ecologică.....	27
1.7. Implementarea setului de măsuri minime de conservare, respectiv a planului de management.....	27
P2. TURISM.....	30
2.1. Infrastructură de vizitare.....	30
2.2. Servicii, facilități de vizitare și promovarea turismului.....	31
2.3. Managementul vizitatorilor.....	32
P3. CONȘTIENȚIZARE, CONSERVARE TRADIȚII ȘI COMUNITĂȚI LOCALE.....	33
3.1. Tradiții și comunități.....	33
3.2. Conștientizare și comunicare.....	33
3.3. Educație ecologică.....	36
P4. MANAGEMENT ȘI ADMINISTRARE.....	37
4.1. Echipament și infrastructură de funcționare.....	37
4.2. Personal de conducere, coordonare, administrare.....	37
4.3. Documente strategice și de planificare (stadiul de realizare a regulamentului, planului de management, a unor proiecte cu finanțare europeană/alte surse de finanțare care vizează aria naturală protejată).....	38
4.4. Instruire personal.....	40
4.5. Bugetul asigurat pentru administrarea ariei naturale protejate, pentru anul în care se face raportarea (valoarea cheltuielilor efectuate în folosul ariei, valoarea tarifelor încasate).....	40
4.6. Bugetul alocat pentru anul 2021 (sursele de finanțare, valoare, activități propuse).....	41

ABREVIERI

APM	Agencia pentru Protecția Mediului
APNA	RNP Romsilva - Administrația Parcului Natural Apuseni R.A.
PNA	Parcul Natural Apuseni
CAV	Centru Administrativ și de Vizitare
CCM	Contract Colectiv de Muncă
CS	Consiliu Științific
CV	Centru de Vizitare
DAF	Drum auto forestier
DS	Direcție Silvică
EIP	Echipament Individual de Protecție
GIS	Sisteme Informaționale Geografice
GNM	Garda Națională de Mediu
APIA	Agencia de Plăți și Intervenție pentru Agricultură
HG	Hotărâre de Guvern
ISER	Institutul de Speologie "Emil Racoviță"
IT	Tehnologia Informației
L	Lege
OM	Ordin de Ministru
OS	Ocol Silvic
OUG	Ordonanță de Urgență
PNA	Parcul Natural Apuseni
PSI	Paza și Stingerea Incendiilor
RNP-Romsilva	Regia Națională a Pădurilor - Romsilva
SSM	Securitatea și Sănătatea în Muncă
u.a.	Unitate amenajistică
UP	Unitate de Producție
UAT	Unitate Administrativ-Teritorială

1. DATE DE IDENTIFICARE A ADMINISTRATORULUI ȘI ARIEI NATURALE PROTEJATE: DENUMIREA ADMINISTRATORULUI, ADRESA SEDIULUI SOCIAL, DATE DE IDENTIFICARE FISCALĂ ȘI, DUPĂ CAZ, NUMĂR DE ÎNREGISTRARE ÎN REGISTRUL COMERTULUI, NUMELE ȘI PRENUMELE REPREZENTANTULUI LEGAL, DENUMIREA ARIEI NATURALE PROTEJATE, CONTRACTUL DE ADMINISTRARE NR./DATA, PERIOADA DE RAPORTARE

Administratorul ariilor naturale protejate pentru care s-a întocmit prezentul raport este RNP Romsilva - Administrația Parcului Natural Apuseni R.A. cu sediul în localitatea Sudrigiu, nr. 136, comuna Rien, județul Bihor, înscrisă în Registrul Comerțului Bihor cu nr. JO5/902/2009, cod fiscal RO 25741956, reprezentată legal prin dl. Alin Marius Moș, în calitate de director.

Aceasta este o unitate cu personalitate juridică a Regiei Naționale a Pădurilor - Romsilva (RNP-Romsilva), și a fost constituită în baza Hotărârii de Guvern nr. 229/2009 și care a funcționat anterior începând cu anul 2004 ca subunitate a Direcției Silvico Oradea.

Ariile naturale protejate care fac obiectul prezentului raport sunt administrate în baza contractului de administrare încheiat între Regia Națională a Pădurilor - Romsilva și RNP Romsilva - Administrația Parcului Natural Apuseni R.A numărul 2056/132 din 19.11.2014, a contractului încheiat între Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice și Regia Națională a Pădurilor - Romsilva înregistrat cu numărul 5205/106 din 08.10.2014, precum și a actului adițional nr. 1 încheiat între Agenția Națională pentru Aree Naturale Protejate și Regia Națională a Pădurilor - Romsilva cu numărul 647/102/01.08.2017.

Perioada de raportare aferentă prezentului document este 01.01.2020 - 31.12.2020.

2. ENUMERAREA OBJECTIVELOR DE CONSERVARE CARE AU STAT LA BAZA ÎNFIINȚĂRII ARIEI NATURALE PROTEJATE

Parcul Natural Apuseni (PNA) se suprapune cu siturile Natura 2000: ROSC10002 Apuseni și ROSPA0081 Munți Apuseni-Vlădeasa. ROSC10016 Buteasa este inclus în ROSPA0081 Munții Apuseni Vlădeasa. De asemenea, sunt incluse în perimetrele PNA și siturilor Natura 2000 administrate, 55 de arii naturale protejate (monumente ale naturii și rezervații naturale).

Parcul Natural Apuseni (PNA) are o suprafață de 75.786 ha stabilită prin Legea nr. 5/2000, iar descrierea limitelor și harta PNA, precum și încadrarea ariei protejate ca parc natural au fost aprobate prin HG nr. 230/2003, întinzându-se pe raza județelor Bihor, Alba și Cluj.

Datorită importanței carstului în general și a anumitor fenomene carstice caracteristice acestei zone a României, în arcalul actual al PNA a fost propusă constituirea unui parc național încă din deceniul al patrulea al secolului XX de către savantul român Emil Racoviță.

În ultimele decenii s-a mai evidențiat un element al importanței zonei, aceasta fiind printre ultimele zone naturale de carst împădurit de mari dimensiuni din Europa. Această zonă adăpostește plante în cel mai sudic punct al arcalului lor de răspândire din emisfera nordică. Habitatele subterane specifice zonelor carstice au determinat evoluția unui mare număr de endemite troglobionte.

Comunitățile umane din zona parcului, aparțin uneia din cele mai reprezentative populații locale la nivel național din punct de vedere al identității, obiceiurilor și tradițiilor. Această populație poartă denumirea de "moși".

Zona posedă un peisaj de înaltă calitate estetică, cu o mare diversitate de habitate, floră și faună, care se datorează utilizării metodelor tradiționale de utilizare a terenului, organizării sociale și obiceiurilor specifice.

Conform prevederilor OUG 57/2007, privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, modificată, completată și aprobată prin Legea nr. 49/2011, PNA corespunde categoriei V IUCN: „Peisaj protejat: arie protejată administrată în

principal pentru conservarea peisajului și recreere". având ca obiectiv principal „protecția și conservarea unor ansambluri peisagistice în care interacțiunea activităților umane cu natura de-a lungul timpului a creat o zonă distinctă, cu valoare semnificativă peisagistică și/sau culturală, deseori cu o mare diversitate biologică”.

ROSCI 0002 Apuseni cu o suprafață de 75.943 ha, a fost desemnat ca arie protejată, sit Natura 2000, datorită prezenței a 39 tipuri de habitate de interes comunitar, 13 specii de mamifere, 3 specii de amfibieni, 4 specii de pești, 11 specii de nevertebrate, 7 specii de plante enumerate în anexa II a Directivei Consiliului 92/43/CEE, ca și pentru cei 152 de taxoni importanți de floră și faună, inclusiv pentru valoroasele elemente naturale componente ale peisajului cu importante atribute definite de număr, densitate mare și de valențe estetice, științifice, recreative și educative superioare.

ROSPA0081 Munții Apuseni-Vlădeasa, cu o suprafață de 93.082 ha, a fost desemnat ca sit Natura 2000, datorită prezenței unei specii de interes conservativ global, *Crex crex*, celor 20 de specii de păsări amenințate la nivel comunitar și celor 35 de specii de păsări cu migrație regulată, zona propusă constând din Parcul Natural Apuseni lărgit cu Muntele Vlădeasa, pentru a include habitate importante din punct de vedere avifaunistic reprezentate de pădurile întinse de molid, amestec de molid - fag, de fag, respectiv zonele stâncoase unde își găsesc loc de cuibărit speciile de răpitoare, ca și pășiștile care reprezintă locuri de hrănire pentru speciile menționate și de cuibărit pentru alte specii de păsări.

ROSCI 0016 Buteasa cu suprafața de 396 ha, este inclus în întregime în ROSPA0081 Munții Apuseni -Vlădeasa, include și se suprapune cu rezervația naturală 2.146 Vârful Buteasa, declarată prin Legea 5 din 2000. Situl a fost declarat pentru habitatele de interes comunitar: 4030 - Tufărișuri uscate europene; 6430 - Comunități de lizieră cu ierburii înalte hidrofile de la nivelul câmpiilor, până la cel montan și alpin; 9110- Păduri de fag de tip Luzulo-Fagetum, ca și pentru speciile de interes comunitar: triton comun transilvănean (*Triturus vulgaris ampelensis*), triton cu creastă (*Triturus cristatus*), buhai de baltă cu burta galbenă (*Bombina variegata*), Carab (*Carabus hampei*), șarpe de casă (*Natrix natrix*).

Conform Formularului Standard completat în anul 2000 pentru caracterizarea ariei protejate 2.146 Vârful Buteasa, fauna de talie mare care își găsește adăpost în zonă include ursul, mistrețul, capra neagră, râsul, cerbul, căpriorul, iar dintre păsări, cocoșul de munte. Deși aceste specii importante nu au fost menționate nici în formularul standard al ariei naturale protejate completat ulterior, în anul 2007, nici în formularul standard al ROSCI 0016 Buteasa, toată zona de culme, din împrejurimile stațiunii Stâna de Vale, continuându-se cu suprafețele de pădure și pășiște aferente culmii principale a Vlădesci care face trecerea către zona inclusă în Parcul Natural Apuseni reprezintă unul din ultimele refugii ale faunei de talie mare din Carpații Occidentali, fiind caracterizată printr-o deosebită sălbăticie și frumusețe.

Pe baza interpretării informațiilor cuprinse în amenajamentul silvic al OS Remeți se poate afirma că arboretele din jurul Vf. Buteasa sunt aproape exclusiv de molid, cu vârste cuprinse între 60-150 de ani, cu media peste 100 ani.

Suprafața inclusă în fondul forestier totalizează aproximativ 265 ha (67% din suprafața sitului). Zona din afara fondului forestier este reprezentată de stâncării și grohotișuri, pălcuri de jneapăn (care acoperă aproximativ 10% din suprafața sitului), tufărișuri de ienupăr (pe aproximativ 16% din suprafața sitului) și pășiște subalpină (aproximativ 6% din suprafața sitului).

Datorită neconcordanțelor existente între datele conținute în Formularul standard Natura 2000 și informațiile bibliografice deținute, se impune, verificarea acestora în baza unui studiu mai aprofundat al zonei vizate.

Pe scurt, obiectivele de conservare care au stat la baza înființării PNA și ale siturilor Natura 2000 conexe, se pot sintetiza astfel:

1. menținerea diversității ecosistemelor, a speciilor și peisajului;
2. menținerea unei interacțiuni armonioase între comunitățile umane locale și natură, prin protecția peisajului terestru și/sau acvatic și continuarea utilizărilor tradiționale ale

terrenurilor, practicile de construcție și manifestărilor sociale și culturale;

3. menținerea și stimularea stilului de viață precum și a activităților economice tradiționale bazate pe utilizarea durabilă a resurselor, a culturii tradiționale.

3. PRESIUNI ANTROPICE ȘI NATURALE EXERCITATE ASUPRA ARIEI NATURALE PROTEJATE

În analiza presiunilor au fost evaluate influențele naturale sau antropice trecute sau prezente care afectează în mod cumulativ sau separat viabilitatea pe termen lung și/sau mediu a unei specii sau a unui habitat.

PARCUL NATURAL APUSENI ȘI ROSCI 0002 APUSENI, ROSCI 0016 BUTEASA, ROSPA0081 MUNȚII APUSENI-VLĂDEASA ȘI CELE 55 DE ARII NATURALE PROTEJATE

Principalele presiuni antropice care se exercită la nivelul habitatelor și speciilor din PNA și siturile Natura 2000 administrate, sunt următoarele (enumerarea s-a realizat utilizând codurile Natura 2000 Standard Data Form Explanatory Notes):

Activități agricole, silvice și creșterea animalelor:

101. Modificarea practicilor agricole

140. Pășunatul

141. Abandonarea sistemelor pastorale

151. Eliminarea tufărișurilor și arbuștilor

180. Ardere controlată

190. Alte activități agricole și silvice

Efectele pășunatului asupra biodiversității pot fi negative atât din punct de vedere al suprapășunatului, cât și al subpășunatului. Impactul suprapășunatului cu ovine este foarte evident, mai ales în anumite zone ale parcului în locurile din jurul stâncilor cum ar fi poiana Călineasa, poiana Mărșoia, zona Răchita, Bălileasă, Vărășoia, zona Iăzurani, curba Firii, poiana Terpeș, zona Micău etc. Datorită faptului că locurile de muls și înnoptat al animalelor nu este schimbat periodic (3-4 zile) apar zone lipsite de vegetație și ulterior se manifestă fenomenul de acidifiere a solului și apariția plantelor azidofile care iau locul plantelor spontane pentru o anumită perioadă de timp, ceea ce duce la scăderea diversității floristice în aceste zone.

Pe parcursul anului 2020 au fost emise de către APNA 12 avize pentru activitatea de pășunat din care 9 favorabile și 3 nefavorabile.

În anul 2020 a fost monitorizată activitatea pastorală pe pajiștile din zona PNA și a siturilor Natura 2000 administrate, rezultând un nivel de utilizare similar anilor anteriori. Activitatea de pășunat se realizează cu animale aflate în proprietatea locuitorilor din comunitățile locale de pe suprafața parcului și zonele limitrofe.

Lipsa pășunatului în anumite zone utilizate în mod tradițional ca pășuni, duce la reducerea diversității floristice în decursul procesului de succesiune ecologică, de transformare a pajiștilor în ecosisteme forestiere. Acest fenomen a fost remarcat, în cursul acestui an, ca și în anii anteriori, pe unele pajiști din PNA cum ar fi: poiana Onceasa, poiana Vărtopul Mare, poiana Vărtopul Mic, poiana Fulgerata, poiana Florilor. În alte zone situația este totuși menținută sub control prin acțiunile de întreținere a pajiștilor impuse pe terenurile pentru care se oferă subvenții din partea APLA. Pentru o parte din pajiștile din zona PNA și a siturilor Natura 2000 aflate în administrare, activitatea de pășunat și întreținere a pajiștilor a fost avizată și s-a realizat monitorizarea activităților.

În primăvara anului 2020 în zona Huzarești, județul Alba (la limita PNA) au fost incendiate o suprafață de pajiște unde exista și vegetație forestieră pe o suprafață de aproximativ 3 ha de către

persoane din comunitatea locală. Au fost făcute cercetări de către organele abilitate fără a fi identificat făptuitorul. Tot în primăvara anului 2020 au fost afectate de incendii 3 suprafețe de pajiști cu arbori izolați și vegetație forestieră din Valea Alcu, Rumâncasa și Valea Lazului pe o suprafață de aproximativ 320 ha, locații situate în interiorul ariilor naturale protejate administrate de APNA, respectiv pe raza unității administrativ-teritoriale al comunei Pietroasa, județul Bihor. Din cauza zonci accidentate, s-a intervenit doar cu lopeți, mături și vermorele, accesul mașinilor cu apă și spuma fiind imposibil. Pentru limitarea suprafețelor incendiate au intervenit pompierii din cadrul ISU "Crișana" Bihor- stația Stei, rangerii Parcului Natural Apuseni, membri ai Serviciilor de Voluntariat pentru Situații de Urgență din comuna Pietroasa, voluntari cu mașini de teren, angajații ocolului silvic de stat Sudrigiu și ai ocoalelor silvice private Lăzarenii și Codrii Beiusului. Au fost făcute cercetări de către organele abilitate fără a fi identificat cauzele care au dus la apariția acestor incendii.

Pe parcursul anului 2020 s-a constatat o creștere a suprafețelor de teren abandonate pe care nu se mai desfășoară activități tradiționale de cosit. Prin abandonarea lor, fânețele montane bogate în specii vor fi înlocuite treptat cu zone cu vegetație forestieră cu o biodiversitate floristică mai redusă.

Managementul fondului forestier

160. Managementul silvic

162. Plantarea artificială

164. Tăierea controlată

166. Eliminarea arborilor morți (Tăiere de igienizare)

Exploatarea planificată a resurselor forestiere se face cu respectarea regimului silvic.

În anul 2020 au fost verificate partizile pentru care s-au emis condiții specifice pentru exploatare de către APNA. Ocoalele silvice care administrează fond forestier în PNA și în siturile Natura 2000 administrate de către APNA au solicitat condiții specifice pentru punerea în valoare și au fost verificate în teren.

De asemenea, au fost urmărite lucrările de împăduriri, constatându-se că toate ocoalele care administrează fond forestier au efectuat lucrări de împădurire pe suprafețele trecute în clasa de regenerare, cu specii autohtone.

În cursul anului 2020 s-a constatat că este des întâlnită, în comparație cu anii precedenți, amplasarea materialului lemnos, sub formă de trunchiuri și catarge, de-a lungul drumurilor din ariile naturale protejate, precum și păstrarea în aceste locații pentru o perioadă mai lungă de timp.

În unele cazuri s-a constatat că exploatarea forestieră nu sunt aplicate conform cu normele tehnice în vigoare, iar tăierile și extragerile materialului lemnos rezultat s-au făcut uneori cu utilaje și metode inadecvate care afectează solul, semințișul, etc.

Tăierile ilegale s-au redus considerabil pe teritoriul PNA, au mai existat situații destul de rare cu astfel de tăieri, fiind adoptate măsurile legale care se impun.

Ca urmare a acțiunilor de patrulare întreprinse în anul 2020 pe suprafețe din PNA, ROSCI0002 Apuseni, ROSCI0016 Buteasa și ROSPA 0081 Munții Apuseni-Viădcasa, au fost identificate tăieri ilegale de arbori atât din fondul forestier cât și din pășuni împădurite, pentru care s-au întocmit rapoarte și au fost aplicate măsurile legale.

Amplasarea materialului lemnos rezultat din prelucrare (cherestea etc) de-a lungul drumurilor din ariile naturale protejate, precum și păstrarea în aceste locații pentru o perioadă mai lungă de timp, aduce prejudicii ansamblului peisagistic din PNA și siturile Natura2000 aflate în administrare.

S-a constatat faptul că atacurile de *Ips sp.* au crescut mult comparativ cu anii precedenți. măsurile aplicate de către administratorii fondului forestier pentru controlul și reducerea populațiilor acestora fiind amplasarea de curse feromonale, precum și extragerea arborilor infestați din fondul forestier.

Administratorii fondului forestier nu au reușit până la finalul anului 2020 extragerea în totalitate a masei lemnoase doborâte și afectate de furtuna din 17.09.2017, existând în acest context

riscul unor atacuri mai consistente ale gândacilor de scoarță, preponderent a genului *Ips*, dacă nu se vor adopta măsuri urgente de prevenire ale atacurilor dăunătorilor forestieri și de extragere a materialului lemnos în timp util.

Activități de pescuit, vânătoare și cules

243. Braconajul, otrăvirea, capcane

250. Recoltarea din floră

251. Recoltarea ilegală de specii floristice

În anul 2020 s-a constatat o scădere a cantităților de ciuperci colectate datorată atât secetei prelungite cât și a culesului intensiv de ciuperci din ultimii ani.

În anul 2020 APNA a emis 33 de avize favorabile pentru activitățile de recoltare, achiziționare/comercializare fructe de pădure, ciuperci, plante medicinale.

Au fost continuate acțiunile de control la punctele de achiziție de ciuperci și fructe de pădure, împreună cu reprezentanți ai Jandarmeriei Montane.

La punctele de achiziție s-a constatat existența deșeurilor abandonate. Aceste deșeuri sunt rezultate în urma activităților de achiziție a fructelor de pădure, ciupercilor și plantelor medicinale. Agenții economici nu evacuează deșeurile de la punctele de achiziție, astfel se constată faptul că nu se respectă condiția impusă de APNA prin avizele emise pentru aceste tipuri de activități.

Pe parcursul anului 2020 nu au mai fost amplasate tabere ilegale de culegători de ciuperci față de anii anteriori, astfel cantitatea de deșeuri a fost mult diminuată.

Braconajul însă, deși la scară mică, reprezintă o amenințare asupra speciilor de faună de interes cinegetic și a celor strict protejate, precum carnivore mari, păsări răpitoare, chiar dacă această activitate ilegală este permanent monitorizată și se iau măsuri de combatere a acesteia.

În anul 2020, au fost intensificate activitățile de prevenire a braconajului de către personalul APNA în colaborare cu Jandarmeria Montană și reprezentanții Poliției Române.

Activități miniere și extragere de minerale

301. Cariere

În prezent, pe teritoriul ariilor naturale protejate funcționează două cariere, la Băița-Plai jud. Bihor și la Mățișești jud. Alba. De asemenea, sunt prezente halde de steril în zonele Băița-Nucet, Valea Fagului, Valca Seacă, Valea Aleu, Valea Rea. Aceste zone sunt afectate într-un mod aproape iremediabil de intervenția antropică, impunându-se măsuri de reconstrucție ecologică. Toate aceste activități au început anterior anului 2004 și sunt monitorizate și în prezent.

În anul 2020, în urma verificărilor periodice, nu au fost constatate alte exploatări de resurse minerale, în plus față de cele menționate.

Activități de urbanism, industrializare sau activități similare

402. Urbanizare discontinuă

403. Locuințe/așezări dispersate

409. Alte forme de așezări

420. Depozite de deșeuri

Una din principalele presiuni cu care se confruntă APNA de la începutul funcționării administrației este cea de extindere și dezvoltare a zonelor locuite, fără ca aceste activități să fie generate întotdeauna de nevoi locale ci, mai curând de persoane sau grupuri de persoane din afara comunităților locale. Prin procesul de planificare, monitorizare și control, APNA a realizat în permanență acțiuni pentru prevenirea degradării peisajului, biodiversității și fragmentarea habitatelor naturale prin mijloacele legale și logistice de care dispune, nivelul acestei categorii de presiuni rămâne ridicat.

Pentru construcțiile ilegale identificate s-au aplicat măsurile legale și se monitorizează de asemenea efectele demersurilor legale întreprinse de către APNA în anii anteriori.

De asemenea, s-a continuat monitorizarea în vederea prevenirii abandonării deșeurilor și evacuării deșeurilor abandonate. În cursul anului 2020 s-au identificat noi zone de abandonare a

deșeurilor precum și menținerea unor depozități preexistente în locații de pe raza PNA și siturilor Natura 2000 administrate. Personalul APNA întreprinde acțiuni de conștientizare a populației locale, numeroase activități de igienizare, montare de coșuri pentru colectarea deșeurilor. Existența depozitării necontrolate a deșeurilor în afara locurilor special amenajate se datorează lipsei contractelor cu firmele de salubritate sau nerespectării prevederilor contractuale de către acestea, dezinteresului manifestat de către locuitori și turiști față de această problemă.

Timpul liber și turismul

602. Complex de schi

608. Camping, caravane

622. Vehicule nemotorizate

623. Vehicule motorizate

624. Alpinism, turism montan, speologie

Activitățile intensive de recreere, necontrolate, mai ales în zonele sensibile ale ariilor naturale protejate se constituie ca presiuni asupra gradului de conservare a speciilor și habitatelor, peisajului și fenomenelor geomorfologice. Prin activitatea de avizare și controlul exercitat de APNA, aceste acțiuni sunt stopate sau menținute la un nivel minim.

Ca urmare a acțiunilor de patrulare și controalelor tematice, în acest an, s-au luat măsuri pentru dezafectarea unor vetre de foc ilegale, sancționarea accesului cu vehicule motorizate în afara drumurilor publice și a câmpării în perimetre neavizate, abandonării necontrolate a deșeurilor. O presiune ridicată asupra habitatelor naturale o reprezintă ATV-urile și motocicletele care circulă în afara drumurilor publice și intră inclusiv pe proprietățile private din comunitățile locale

Similar anilor precedenți, în anul 2020 s-a insistat pe acțiuni de prevenire și control a acestor tipuri de activități.

Poluare și alte impacturi ale activităților umane

700. Poluarea

701. Poluarea apei

703. Poluarea solului

709. Alte forme de poluare sau alte forme asociate de poluare

În unele zone carstice (ex. Platoul Carstic Gheșari, Oroale, Padiș, Căput. etc.) lipsește un sistem de colectare, evacuare, epurare a apelor uzate, iar sistemele proprii care deservește construcțiile existente sunt ineficiente sau exploatate defectuos de către proprietari producându-se astfel o poluare difuză a apei care se infiltrază în sistemele carstice și iese uneori la suprafață unde este utilizată ca apă potabilă. Lipsa unui sistem eficient de distribuție a apei potabile și de epurare a apelor menajere sunt probleme majore care, în unele zone, constituie factori limitativi pentru dezvoltarea acestora, și pot duce la degradări ireversibile ale ecosistemelor subterane. Calitatea apelor curgătoare este afectată de poluarea cu deșeurii menajere din gospodăriile localnicilor, dar și din activitățile turistice. Fenomenul are o amploare mai mare în zona de intravilan din platoul Padiș, Valea Cătășilor și în localitățile situate în bazinul superior al Văii Arieșului, satul de vacanță Vârtoș.

Schimbări ale condițiilor hidrice provocate de om

850. Modificarea funcționării hidrografice

852. Modificarea structurală a cursurilor de apă interioară

890. Alte schimbări ale condițiilor hidraulice provocate de om

După construirea în trecut a barajelor care au creat acumulările existente (lacul Fântânele, lacurile din amonte și aval de Boga, lacul de pe valca Drăganului) s-au produs modificări în structura habitatelor, a compoziției în specii și a peisajului datorită fragmentării habitatului acvatic, a trecerii de la un regim de apă curgătoare la regim hidrologic lacustru

De asemenea, mai ales în zona sensibilă din platoul Padiș, dar și în alte zone cum ar fi bazinul superior al Văii Arieșului, s-au realizat numeroase captări de apă subterană fără o planificare

teritorială adecvată și studii hidro-geologice de referință, după metoda „primul sosit – primul servit”. Acestea pot produce modificări ale circulației apelor de suprafață și din sistemele carstice.

Lucrările de regularizare a torenților, efectuate în albia râurilor, afectează în mod negativ speciile de pești prin fragmentarea habitatului. Sunt afectate preponderent acele specii de pești care nu pot efectua sărituri mari pentru a depăși pragurile transversale: zglăvoaca (*Cottus gobio*), zvărluga (*Cobitis taenia*), chișcarul (*Eudontomyzon danfordi*), petrocul (*Gobio uranoscopus*), etc. Toate lucrările realizate cu respectarea prevederilor legale în perioada asigurării administrării de către structura noastră și care au fost supuse procesului de avizare au avut ca și condiții principale asigurarea prevenirii fragmentării habitatelor.

Procese naturale biotice

950. Evoluția biocenotică

990. Alte procese naturale

Schimbările rapide din mediul înconjurător sunt cauzate de creșterea populației la nivel mondial, de creșterea ratei de consum a resurselor de către societatea umană și de schimbări ale tehnologiilor și ale organizării politico-sociale. Cea mai importantă componentă a schimbărilor globale o reprezintă modificarea climii datorită creșterii concentrației gazelor cu efect de seră, care are un impact important asupra mediului și activităților economico – sociale. Fenomenul de încălzire globală a condus la creșterea frecvenței evenimentelor extreme, alternanța rapidă între caniculă severă/secetă accentuată și precipitații abundente/inundații fiind din ce în ce mai evident.

În strânsă relație cu exploatarea materialului lemnos sunt și presiunile reprezentate de cauze naturale. Astfel, vântul puternic poate produce doborâturi de arbori pe suprafețe întregi de pădure, care a fost rarită inițial de o exploatare neadecvată.

Administratorii fondului forestier de pe suprafața PNA și a siturilor Natura 2000 administrate nu au reușit până la finalul anului 2020 exploatarea masei lemnoase doborâte și afectate de furtuni, existând în acest context riscul unor atacuri mai consistente ale gândacilor de scoarță, preponderent a genului *Ips*, dacă nu se vor adopta măsuri urgente de prevenire ale atacurilor ca și de extragere a materialului lemnos în timp util.

4. EVALUARE SUMARĂ CU STAREA DE CONSERVARE A ARIEI NATURALE PROTEJATE COMPARATIV CU ANUL PRECEDENT

PARCUL NATURAL APUSENI ȘI ROSCI 0002 APUSENI, ROSCI 0016 BUTEASA, ROSPA0081 MUNȚII APUSENI-VLĂDEASA ȘI CELE 55 DE ARII NATURALE PROTEJATE

Termenul stare de conservare, conform definiției din Directiva Habitate, se referă la situația de ansamblu a speciilor în bioregionile din România, evaluările fiind planificate a fi realizate pe câte o perioadă de 6 ani.

Termenul "stare de conservare" a fost utilizat și în formularele standard Natura 2000 pentru a indica situația unei specii la nivelul unui anumit sit Natura 2000 (la care se referea fișa), în aceste cazuri fiind stabilite trei categorii: A ("stare de conservare" excelentă), B ("stare de conservare" bună) și C ("stare de conservare" medie sau redusă).

În vederea eliminării eventualelor confuzii create de utilizarea aceluiași termen în cele două tipuri de cazuri (evaluarea situației la nivel de sit individual și evaluarea situației la nivel de regiune biogeografică), în versiunea de Fișă Standard Natura 2000 adoptată în 2011 termenul "stare de conservare" (în engleză: conservation status) a fost înlocuit cu termenul "grad de conservare" (în engleză: degree of conservation).

Ca urmare, în cazul evaluării situației speciilor și habitatelor de interes comunitar la nivel de regiune biogeografică se utilizează numai termenul „stare de conservare”, iar în cazul evaluării

situației speciilor și habitatelor de interes comunitar la nivelul unui sit Natura 2000 se utilizează numai termenul „grad de conservare”.

În vederea monitorizării speciilor și habitatelor și evaluării gradului de conservare a acestora, se continuă realizarea și actualizarea protocoalelor de monitorizare și se extind activitățile de monitorizare și inventariere, după caz, pe suprafețe incluse în siturile Natura 2000 conexe PNA.

Se continuă monitorizarea habitatelor de interes comunitar pe toată suprafața PNA și a siturilor Natura 2000 conexe, cu preponderență pentru habitatele prioritare, dar și pentru cele sensibile și supuse presiunilor antropice și naturale (habitatele forestiere, cavernicole, de grohotiș, de turbării). În vederea evaluării gradului de conservare a acestora pe suprafețele ariilor protejate.

În ansamblu, gradul de conservare a celor 33 tipuri de habitate identificate în arealul PNA și al siturilor Natura 2000 conexe se menține, față de anul precedent, predominant B (bun), prin faptul că suprafețele ocupate de acestea se păstrează în limite relativ constante și și-au menținut integritatea structurală și funcțională. Cu toate că, urmare a furtunii din septembrie 2017, suprafețe relativ importante ocupate, în special, de habitatul 9410 au fost afectate de doborâturi de vânt, gradul de conservare a acestui tip de habitat se menține ca fiind A (excelent) pentru că există premise bune de regenerare.

În zonele de conservare specială, în care predomină habitatul 9410 *Păduri acidofile cu Piceaabies din regiunea montană (Vaccinio-Piceetea)* a scăzut impactul antropic negativ, dar a crescut cazul atacurilor gândacilor de scoarță, preponderent a genului *Ips*, ca urmare a întâzierii punerii în aplicare a măsurilor urgente de prevenire ale atacurilor ca și de extragere a materialului lemnos în timp util. În zonele din afara zonei de conservare specială, unde s-a continuat activitatea de exploatare a masei lemnoase, preponderent a arborilor cu vârste înaintate, s-a observat o scădere a diversității biologice, fiind afectate, prin diminuarea locurilor de cuibărit, mai ales speciile de păsări răpitoare de zi și noapte, ca și cele de cîncămitori. De aceea se continuă monitorizarea acestor aspecte, cât și a dinamicii evoluției populațiilor de păsări și micromamifere.

Exploatarea resurselor naturale, reprezentate preponderent de fructe de pădure, ciuperci și plante medicinale, exercită o presiune care, în condițiile unei legislații permissive preponderent neadevate reglementării acestor activități, cu scopul evitării afectării negative a capacității de suport a ecosistemelor, ca și a dificultăților de punere a ei în aplicare, poate să ducă la diminuarea acestor resurse. În situația unor studii de evaluare a impactului activității asupra mediului realizate superficial de firmele din domeniu, aceste activități de colectare, achiziționare, comercializare a fructelor de pădure, ciupercilor, plantelor medicinale etc., ar putea conduce la scăderea gradului de conservare al habitatelor din care acestea sunt colectate cât și a bazei trofice pentru o serie de specii de faună, una din speciile cele mai afectate fiind *Ursus arctos*. Se realizează monitorizarea acestor tipuri de activități în perioada sezonelor de recoltare.

În cadrul proiectului LIFE “Conservarea speciilor de lilieci din Munții Pădurea Craiului, Bihor, Truscău” derulat în perioada 2010 – 2013, implementat de APM Bihor și API.R au fost montate porți, sisteme de închidere a accesului în peșterile Coliboaia, Humpleu, Măgura, Fănațe și Onceasa pentru protecția speciilor de lilieci existente în acestea. Se consună rezultate favorabile transpuse prin menținerea gradului de conservare a populațiilor de chiropterelor în aceste habitate, dar și păstrarea integrității structurale și funcționale a ecosistemelor subterane vizate. Prin sistemul de avizare și control direct a activităților cu caracter speologic se menține sub control accesul în peșterile cuprinse în PNA și siturile Natura 2000 conexe, ducând la menținerea gradului de conservare a acestor tipuri de habitate, acesta fiind A (excelent).

Speciile de carnivore mari sunt monitorizate permanent, gradul de conservare a populațiilor existente în PNA este constant, neînregistrându-se fluctuații importante privind dinamica populațiilor rezidente față de anii precedenți. Aceleași aspecte fiind înregistrate și pentru speciile de ierbivore precum cerb comun, căprior, capră neagră.

Rezultatele evaluărilor din anii anteriori, precum și în 2020 au arătat că în PNA și ROSCI0002 Apuseni trăiesc un număr de aproximativ 20-25 lupi (*Canis lupus*). Acest număr

reprezintă numărul optim în raport cu suprafața PNA și ROSCI002 Apuseni, luând în considerare repartiția habitatelor preferate și biologia speciei. Concluziile monitorizării speciei arată că se menține gradul de conservare B (Bun), urmărindu-se mai atent trendul populației în următorii ani, habitatele forestiere preferate având grade de conservare de tip A (excelent) sau B (Bun).

În mod similar, se poate considera o populație bine reprezentată și pentru râs (*Lynx lynx*), existând pe suprafața PNA un număr de circa 20 râși, având un grad de conservare B (Bun). Monitorizarea acestei specii este în curs de extindere, rezultând o imagine mai amplă a ecologiei populației de *Lynx lynx* și a arealului utilizat de aceasta în PNA și siturile Natura 2000 aflate în administrare.

Cu toate că speciile de carnivore mari nu figurează în Formularul standard al ROSCI 0016 Buteasa, este necesară evaluarea efectivelor și statutului de conservare a speciilor menționate, având în vedere conectivitatea populațiilor cu cele din PNA și ROSCI 0002 Apuseni.

Monitorizările realizate pentru ursul brun (*Ursus arctos*), pe parcursul administrării ariilor naturale protejate până în prezent, au scos în evidență menținerea unui număr relativ constant, respectiv: 22-25 de exemplare, număr considerat de specialiști ca fiind sub capacitatea de suport a ecosistemelor preferate de acest mamifer. În anul 2020 efectivul de urs brun a avut o ușoară tendință de creștere, mai ales în perioada de toamnă-iarnă datorită faptului că a fost fructificație abundentă de jir fiind observate un număr ridicat de de exemplare concentrate în zone cu fâgete de vârstă mare (peste 100 de ani). Având în vedere faptul că specia nu figurează în formularul standard al ROSCI 0002 Apuseni și al ROSCI 0016 Buteasa este necesară continuarea studierii acestei populații de *Ursus arctos*, cu preponderență pentru înțelegerea gradului de izolare, a coridoarelor de conexiune cu alte populații de urs din perimetrul Carpaților, a capacității de suport a și a ofertei trofice a ecosistemelor naturale.

În PNA există o rețea de căi de acces destul de amplă, care nu a fost extinsă în ultimul timp, în anul 2020 realizându-se doar modernizări, reabilitări și reparații ale căilor de acces existente, evitându-se până în prezent fragmentarea suplimentară a habitatelor.

Habitatele de pajiști și fânețe își mențin gradul de conservare B (Bun), dar aceste habitate se confruntă cu o creștere a suprafețelor de teren abandonate pe care nu se mai desfășoară activități tradiționale de cosit și/sau pășunat. Se evidențiază necesitatea coroborării mai eficiente a legislației mediului cu cea din domeniul agricol, pentru evitarea, pe viitor, a degradării acestor tipuri de habitate, inclusiv prin lucrări realizate în temei legal din punctul de vedere al actelor normative privind agricultura.

Dezvoltarea și extinderea zonelor construite, inclusiv a construcțiilor izolate, fără deplină respectare a prevederilor legale, sunt o reală amenințare asupra habitatelor de pajiști atât direct cât și indirect. În cazul habitatelor sensibile, situate cu preponderență în zona de protecție integrală, trebuie luate măsuri legale adecvate de către autoritățile care au fost sesizate de către APNA, cu privire la situațiile existente, menținerea și perpetuarea modului de construire ilegal purând să conducă pe viitor la deteriorarea gravă, uneori ireversibilă a gradului de conservare actual al habitatelor. APNA monitorizează în permanență astfel de situații, solicitând în mod constant sprijinul autorităților competente pentru soluționarea cazurilor apărute.

Starea ecologică, chimică și potențialul ecologic al corpurilor de apă de suprafață la nivelul PNA și a siturilor administrate se poate caracteriza ca fiind bună-moderată.

5. NR. DE AVIZE FAVORABILE/NEFAVORABILE ELIBERATE DE ADMINISTRATOR PENTRU PLANURI/PROIECTE/ACTIVITĂȚI SUPUSE PROCEDURILOR DE REGLEMENTARE DE MEDIU

În cadrul procedurilor de reglementare conduse de către autoritățile competente pentru protecția mediului, în anul 2020 au fost emise 103 avize pentru planuri/proiecte/activități, din care 101 favorabile fiind impuse condiții ce trebuie respectate în vederea protecției ariilor naturale protejate administrate, iar 14 dintre acestea au fost emise în baza hotărârii Consiliului Științific înființat pe lângă APNA. De asemenea, din totalul avizelor emise în cadrul procedurilor de reglementare, 2 avize au fost nefavorabile în baza hotărârii Consiliului Științific înființat pe lângă APNA.

Pe parcursul anului au fost analizate documentațiile transmise în vederea obținerii avizelor, s-au solicitat clarificări și completări atunci când a fost necesar, s-au verificat în teren locațiile și amplasamentele propuse pentru realizarea de construcții/investiții, au fost transmise spre analiză membrilor Consiliului Științific, după caz, și ulterior APNA a emis avize cu respectarea prevederilor legale în vigoare. De asemenea, în anumite situații personalul APNA a verificat și supravegheat respectarea condițiilor impuse prin avizele eliberate pentru planuri/proiecte/activități.

Relaționarea cu Consiliul Științific

Componenta Consiliului Științific înființat pe lângă Administrația Parcului Natural Apuseni a fost aprobată de către Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor prin *Ordinul nr. 1967 din 14.12.2015* și revizuită ulterior prin *Ordinul nr. 1222 din 29.06.2016 privind aprobarea componenței Consiliului Științific înființat pe lângă Administrația Parcului Natural Apuseni*.

Având în vedere restricțiile impuse la nivel național pentru prevenirea răspândirii virusului COVID - 19, în anul 2020 a fost organizată o singură ședință a Consiliului Științific care a avut loc în perioada 03-04 martie, la sediul Administrației Parcului Natural Apuseni. Principala subiect de pe ordinea de zi a ședinței l-a constituit analiza și ulterior avizarea Regulamentului Parcului Natural Apuseni, al siturilor de importanță comunitară ROSCI0002 Apuseni, ROSCI0016 Buteasa, al ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0081 Munții Apuseni – Vlădeasa și al ariilor naturale protejate de interes național cu care se suprapun, ca urmare a modificărilor majore solicitate de către Ministerul Mediului cu privire la conținutul regulamentului. De asemenea, au fost discutate solicitările de avizare cuprinse pe ordinea de zi, precum și problemele cu care se confruntă Administrația Parcului Natural Apuseni, în vederea identificării de soluții pentru remedierea acestora.

APNA prin președintele și secretarul Consiliului Științific a menținut permanent comunicarea cu membrii acestuia și a transmis online solicitări de avizare și documentații care au necesitat analiză și fundamentare științifică din partea membrilor cu expertiză pe diferite domenii.

Astfel, au fost transmise și supuse la vot de către membrii Consiliului Științific, un număr de 41 de solicitări pentru realizarea de planuri/programe/activități pe teritoriul ariilor naturale protejate administrate de APNA, respectiv pentru aprobarea planului anual de lucru pentru anul 2020 și al raportului de activitate pentru anul 2019. În urma centralizării voturilor, au fost întocmite în total 41 de hotărâri ale Consiliului Științific conform prevederilor legale în vigoare, în baza cărora APNA a emis avizele solicitate.

Relaționarea cu Consiliul Consultativ de Administrare

Componenta Consiliului Consultativ de Administrare al Parcului Natural Apuseni și a siturilor Natura 2000 ROSCI0002 Apuseni, ROSCI0016 Buteasa și ROSPA0081 Munții Apuseni – Vlădeasa, situri aflate în administrarea RNP Romsilva – Administrația Parcului Natural Apuseni

R.A. a fost aprobată de către Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor prin *Ordinul nr. 564 din 16.03.2016*.

A fost organizată ședința de lucru a Consiliului Consultativ de Administrare al Parcului Natural Apuseni și a siturilor Natura 2000 ROSCI0002 Apuseni, ROSCI0016 Buteasa și ROSPA0081 Munții Apuseni – Vlădeasa, situri aflate în administrarea RNP Romsilva – Administrația Parcului Natural Apuseni R.A. în data de 21 februarie 2020, având ca obiectiv principal analiza Regulamentului Parcului Natural Apuseni și a siturilor Natura2000 administrate, precum și discuții privind managementul ariilor naturale protejate administrate de către RNP Romsilva – Administrația Parcului Natural Apuseni R.A.

În cadrul acestei întâlniri, directorul APNA a realizat o scurtă prezentare a proiectului *"Elaborarea instrumentelor pentru managementul adaptativ al capitalului natural din ariile protejate Parcul Natural Apuseni, ROSCI0002 Apuseni, ROSPA0081 Munții Apuseni – Vlădeasa și ROSCI0016 Buteasa"*, cod SMIS 122643, finanțat prin Programul Operațional Infrastructură Mare 2014-2020, implementat de către APNA în perioada decembrie 2019 – noiembrie 2022, având ca scop principal realizarea planului de management integrat al ariilor naturale protejate administrate de APNA. Totuși, s-au făcut precizări cu privire la organizarea unor dezbateri publice în fiecare unitate administrativ-teritorială care se suprapune cu ariile naturale protejate administrate pe parcursul derulării proiectului, unde membrii comunităților locale pot să își exprime fiecare punctul de vedere în consecință.

6. CONTROALE ALE AUTORITĂȚILOR DE MEDIU (NR. DE CONTROALE, ORGANUL DE CONTROL, ASPECTE CONSTATATE, MĂSURI IMPUSE ȘI STADIU DE REALIZARE)

Pe parcursul anului 2020 nu au avut loc controale ale autorităților de mediu și nu au fost impuse măsuri care să vizeze activitatea administrației parcului.

PI. MANAGEMENTUL BIODIVERSITĂȚII

1.1. Inventariere și cartare

În anul 2020 au fost realizate 183 acțiuni de inventariere/identificare la 21 specii de faună (*Ursus arctos*, *Canis lupus*, *Felis silvestris*, *Martes foina*, *Martes martes*, *Rupicapra rupicapra*, *Lutra lutra*, *Aquila chrysaetos*, *Picoides tridactylus*, *Dendrocopos major*, *Cinclus cinclus*, *Tetrao urogallus*, *Dryocopus martius*, *Buteo buteo*, *Falco tinnunculus*, *Falco peregrinus*, *Accipiter nisus*, *Ciconia nigra*, *Salamandra salamandra*, *Bombina variegata*, *Vipera berus*) și 46 acțiuni de inventariere/identificare la 11 specii de plante (*Cypripedium calceolus*, *Campanula serrata*, *Iris aphyllas* sp. *hungarica*, *Syringa josikaea*, *Tuzia carpathica*, *Trollius europaeus*, *Lilium martagon*, *Lilium jankae*, *Gladiolus imbricatus*, *Taxus baccata*, *Gențiana chusii*) din PNA și siturile Natura2000 aflate în administrare.

În urma acestor acțiuni au fost completate fișe de observații în teren. Datele obținute din activitățile de inventariere/identificare au fost centralizate în baza de date pentru biodiversitate a APNA. Acțiunile de inventariere/identificare au fost realizate la specii de plante și animale prezente în formularul standard al siturilor NATURA2000 aflate în administrare dar și la alte specii enumerate în anexa II din DIRECTIVA CONSILIULUI EUROPEI 92/43 referitoare la conservarea habitatelor naturale și a florei și faunei sălbatice care nu se află în Formularul standard al ROSCI0002 Apuseni. În această categorie se află specia *Ursus arctos*, care nu este menționată în formularul standard al ROSCI0002 Apuseni. Cu ocazia acestor acțiuni au fost identificate specii de păsări care se află în anexa I a DIRECTIVEI 2009/147/CE privind conservarea păsărilor sălbatice. Din această categorie fac parte speciile *Ciconia nigra*, *Tetrao urogallus* și *Alcedo atthis*, care nu se află în formularul standard al ROSPA0081 Munții Apuseni-Vlădeasa. La specia *Tetrao urogallus*, în decursul lunii aprilie a fost identificată o locație nouă de rotit, ocazie cu care a fost atent monitorizat până la sfârșitul lunii. Din inventarierea realizată a rezultat un număr de aproximativ 13-17 exemplare de masculi cocoș de munte și 8-11 femele în locul de rotit și proximitatea acestuia. Urme de prezență a acestei specii au mai fost identificate și în zonele Dosu Muncelului, Glăvoaia, Ursvoia-Măryonia, Pârâul Roșu și Sorușet fără a fi identificate locurile de rotit. În cazul speciei *Alcedo atthis*, a fost identificată o locație nouă pe Valea Sighiștelului unde prezența speciei este constantă, fiind făcute observații și în perioada de cuibărire. Tot în cursul anului 2020 au fost realizate observații la specia *Aquila chrysaetos*, fiind observat doar un exemplar în zona Piatra Calului-Fagu. Pentru specia *Falco peregrinus* au fost identificați 3 locuri de cuibărit în zonele: Cheile Albacului, Cheile Ordâncușii și Cheile Galbenei, prezența speciei fiind identificată și în zona Pietrele Boghii și Pietrele Albe. În lunile octombrie și noiembrie s-a realizat inventarierea efectivelor de capră neagră, de pe suprafața ariilor naturale protejate administrate, estimându-se un efectiv de circa 80-100 exemplare.

Cu ocazia acțiunilor de inventariere/identificare specii de floră au fost descoperite locații noi pentru specia de interes comunitar *Campanula serrata* în zonele Valea Scacă-Pietrele Albe, Săhodol-Costești și platoul Ghețari-Ocoale. În cazul speciei *Iris aphyllas* sp. *hungarica* a fost identificată o locație nouă în zona Cheile Albacului cu o populație de peste 1000 de exemplare. O locație nouă a speciei *Syringa josikaea* a fost identificată în avalul de barajul Belis până la confluența cu Valea Neagră, fiind identificate aici un număr de cea 200 exemplare. Tot la această specie au fost identificate locații noi pe Valea Arieșului, în prezent fiind o populație de cea 20 de exemplare, cu toate că la studiile de specialitate din anul 2014 asupra acestei specii erau menționate doar 5 exemplare. În cazul speciei *Cypripedium calceolus* au fost luate măsuri de protecție a habitatului acestei specii din zona Valea Scacă-Pârâul Podurilor fiind delimitat cu banda reflectorizantă și s-a dispus să nu se intervină cu utilaje pentru extragerea materialului lemnos rezultat în urma doborârilor, dat fiind faptul că în această zonă solul este scheletic. Acțiuni de inventariere/identificare au fost realizate și la specia *Lilium jankae* în zona Cărligatele, unde se afla

o populație de cca 250-300 exemplare. Alte acțiuni au fost realizate asupra speciei *Gladiolus imbricatus* în zona Între Ape-Boga, unde există o populație bine conturată care se menține datorită practicilor tradiționale de cosit, care împiedică instalarea vegetației arbustive și a speciilor forestiere ce pot elimina această specie din pajiștile favorabile acestei specii.

Pentru inventarierea/identificarea habitatelor au fost realizate 14 acțiuni în urma cărora au fost completate fișe de identificare în teren a habitatelor iar rezultatele au fost centralizate în baza de date a APNA.

Cartarea distribuției la speciile de floră a fost realizată la specia *Campanula serrata* pentru locațiile noi unde aceasta a fost identificată. Acțiuni de cartare au fost realizate și la specia *Syringa josikaea* pe valea Someșului Cald în aval de barajul Beliș și pe Valea Arieșului.

În urma analizei datelor din teren s-a realizat cartarea distribuției speciilor de faună în special la *Canis lupus*, *Ursus arctos*, *Lynx lynx*. Aceste rezultate a fost centralizate în baza de date a APNA.

Începând cu anul 2020 s-a realizat inventarierea speciilor invazive de plante de pe suprafața PNA și a siturilor NATURA2000. Potrivit datelor obținute, speciile *Impatiens glandulifera* și *Reynoutria japonica* ocupă suprafețe destul de mari din vecinătatea drumurilor și apelor curgătoare fiind o amenințare destul de mare pentru speciile autohtone din aceste zone cursul văilor Beliș, Arieș, Albac, Cobleș, Gârda Seaca, Băița, Aleu, Valea Bulzului.

Activitățile de monitorizare a speciilor și habitatelor au fost realizate în conformitate cu protocoalele de monitorizare iar datele colectate în acest sens au fost centralizate în baza de date a APNA.

În lunile martie și aprilie au fost organizate împreună cu gestionarii fondurilor de pe suprafața PNA și a siturilor NATURA2000, acțiuni de estimare a efectivelor atât carnivore mari, respectiv: urs brun, lup, râs și pisică sălbatică, cât și pentru estimarea efectivelor de erbivore: caprior, cerb.

În lunile octombrie, noiembrie s-a realizat inventarierea efectivelor de capră neagră, pe fondurile de vânătoare 66 Biharia, 64 Dumbrăveni, 63 Pietroasa și 69 Valea Drăganului, estimându-se un efectiv de circa 80-100 exemplare.

În cadrul proiectului *LIFE – Connect Carpathians* derulat până la începutul anului 2019 a fost montat un colar pe un exemplar de *Ursus arctos* pentru a fi monitorizat prin semnal GSM și GPS pe o perioadă de doi ani. Datorită faptului că acest colar nu a emis semnal GSM a fost căutat de către rangerii din cadrul APNA cu o antenă compatibilă cu tipul de semnal emis de colar, dar nu a putut fi localizat.

Au fost colectate, centralizate și analizate date și coordonate geografice pentru realizarea hărților de distribuție ale speciilor și cartarea habitatelor, inclusiv sintetizarea materialelor bibliografice existente, atât pentru PNA cât și pentru siturile Natura 2000 conexe.

Hărți cu distribuția speciilor în interiorul celor trei situri Natura 2000 precum și pe teritoriul PNA sunt în curs de elaborare și actualizare cu ajutorul imaginilor satelitare ca plan de bază. În vederea cartării distribuției speciilor și introducerea datelor într-o bază de date compatibilă cu GIS, este conceput un program simplu de cartare, care folosește imaginea satelitară ca plan de bază, iar toate datele introduse în program sunt incluse în baza de date. Baza de date conține informații precise referitoare la localizarea speciilor (coordonate geografice, numele locației etc.). Aceste informații sunt apoi transferate în sistem GIS de către specialistul în IT/GIS.

Activitățile de inventariere și cartare s-au desfășurat pe toată perioada anului, în funcție de perioadele favorabile pentru speciile din faună și floră în PNA și siturile Natura2000 administrate.

1.2. Monitorizarea stării de conservare

În vederea monitorizării stării de conservare a speciilor s-a pornit de la lista speciilor menționate în Formularele Standard ale ROSCI 0002 Apuseni, ROSCI0016 Buteasa și ROSPA Munții Apuseni-Vlădeasa, ca și a celor potențiale (posibil prezente în perimetrul ariei protejate) întocmită pe baza lucrărilor publicate, a unor date de colectare indirecte, observațiilor realizate în

teren, a extrapolării informației cu referire la structura specifică a habitatelor.

Pomind de la această listă primară, s-au adăugat speciile nou întâlnite și confirmate cele prezente în mod cert.

Pentru fiecare clasă de vertebrate și nevertebrate monitorizarea se realizează conform protocoale de monitorizare generale și cu specificitate pentru anumite grupuri de specii sau specii separate, ținându-se cont de aspectele legate de biologia și ecologia acestora.

În general, se utilizează metoda transectelor și a observațiilor în anumite puncte în conformitate cu ecologia și biologia speciilor respective.

La începutul anului 2020 a fost elaborat planul anual de monitorizare, care a fost prezentat în detaliu personalului de teren din cadrul APNA. Acest plan a stat la baza activităților de monitorizare desfășurate în teren pe parcursul acestui an. În baza acestui plan de monitorizare au fost realizate acțiuni de monitorizare la 7 specii de plante, fiind comparate datele cu cele obținute din anii anteriori, fără să apară diferențe semnificative la nivelul populațiilor cunoscute până în momentul de față. La speciile de faună au fost realizate acțiuni de monitorizare pentru 16 specii, în urma cărora s-au analizat și comparat datele cu cele din anii anteriori. Nu apar diferențe semnificative la nivelul populațiilor cunoscute până în prezent. În cazul habitatelor naturale au fost realizate acțiuni de monitorizare pentru 7 tipuri de habitate. În urma analizei datelor s-a concluzionat că cele mai mari presiuni în momentul de față sunt asupra habitatelor naturale:

- 6520 Fânețe montane, prin activități antropice cum sunt construcțiile ilegale, accesul cu mijloace auto în afara drumurilor publice, suprapășunatul și invadarea cu vegetație forestieră;
- 9410 Păduri acidofile de molif (Picea abies) din regiunea montană, prin intensificarea atacurilor de Ipsidae, datorat pe de o parte de factorilor destabilizatori (furtuni puternice, zăpadă abundentă), iar pe de altă parte managementului forestier defectuos.

Pe parcursul anului 2020 s-au continuat activitățile de monitorizarea speciilor de plante cu caracter invaziv și potrivit datelor obținute, speciile *Impatiens glandulifera* și *Reynoutria japonica* ocupă suprafețe destul de mari din vecinătatea drumurilor și apelor curgătoare fiind o amenințare destul de mare pentru speciile autohtone din aceste zone. Acest fenomen se manifestă mai pronunțat pe cursul văilor Beliș, Arieș, Albac, Cobleș, Gârda Seaca, Băița, Aleu, Valea Bulzului.

Au fost elaborate 8 protocoale de monitorizare pentru specii și habitate, care vor sta la baza acțiunilor de monitorizare în anii următori.

Sunt în curs de realizare protocoale de monitorizare pentru restul speciilor enumerate în anexa II a Directivei Consiliului 92/43/CEE și anexa I a Directivei Consiliului 2009/147/EC, pentru alte specii importante de floră și faună menționate în formularul standard al ROSCI 0002 Apuseni și ROSCI0016 Buteasa, ca și pentru speciile de păsări cu migrație regulată nemenționate în anexa I a Directivei Consiliului 2009/147/EC, în vederea completării bazei de date și extinderii monitorizărilor pe suprafețele incluse în siturile Natura 2000.

În cadrul activităților de teren, personalul APNA a înregistrat observații asupra faunei, activităților antropice, habitatelor, acestea fiind consemnate în fișele de observații în teren.

1.3. Activitate de teren, control, implementare reglementări și măsuri specifice de protecție

Pe baza Planului de Lucru pentru anul 2020, corpul de pază al APNA a derulat activități care au avut în principal următoarele tematici:

- realizarea de observații de floră/faună, conform protocoalelor de monitorizare comunicate de către biolog;
- realizare inventarierii construcții, infrastructură de vizitare, infrastructură de informare, ridicare coordonate pentru diverse puncte de interes, conform solicitărilor și instrucțiunilor comunicate de responsabilului IT/GIS;
- acțiuni de prevenire/combatere fapte ilegale precum și sancționarea făptuitorilor;
- supravegherea și/sau verificarea activităților de exploatare a resurselor naturale;

- prevenire și combatere activităților de braconaj, participare/supraveghere la partidele de vanatoare organizate de administratorii fondurilor cinegetice;
- supravegherea activităților turistice, inclusiv cele derulate în peșteri, informare și conștientizare vizitatori,
- realizarea de lucrări de reparații și întreținere a infrastructurii de vizitare și informare din teren
- derularea de lucrări administrative la clădirile APNA;
- asigurarea permanenței la centrele de vizitare din Gârda-Arieșeni, Doda Pili și la centrul administrativ și de vizitare din Sudrișiu;
- realizarea sarcinilor suplimentar atribuite agenților de teren (investiții, achiziții, SSM, PSI, mecanizare, administrare clădiri).

Au fost derulate un număr de 766 acțiuni de verificare / control din care 14 cu colaborarea Poliției Române, 85 cu Jandarmeria Română, 5 cu Garda Națională de Mediu, 1 cu Garda Forestieră, 63 acțiuni cu alte instituții (ocoale silvice, primării, consilii județene, cluburi speologice, ONG-uri etc.) și 2 acțiuni de însoțire de însoțire grupuri de vizitatori.

În cursul anului 2020 au fost întocmite de către agenții de teren ai APNA un număr de 129 procese verbale de constatare și sancționare a contravențiilor din care:

- în baza OUG 57/2007, au fost întocmite 126 procese verbale în care a fost aplicată sancțiunea de avertisment, 3 procese verbale în care au fost aplicate sancțiuni în valoare de 49.000 lei;
- în baza OUG 195/2005, au fost întocmite 1 proces verbal în care a fost aplicată sancțiune de 3.000 lei;
- în baza L171/2010 a fost întocmit 2 procese verbale, în care a fost aplicată sancțiune în valoare de 2.000 lei. Două procese verbale de confiscare, confiscându-se 18 pomi de crăciun. În cazul materialelor lemnoase confiscate s-au luat măsurile de conservare, acesta fiind predat în custodie ocoalelor silvice, conform prevederilor legale în vigoare;

La sesizarea APNA au fost demarate cercetări penale în 5 cazuri de infracțiuni privind realizarea de construcții/ investiții pe suprafața ariilor naturale protejate în afara zonelor de dezvoltare durabilă.

Agenții de teren au parcurs un număr de 87 de zone/trasee principalele de patrulare. În total s-au desfășurat un număr de 766 de acțiuni de patrulare și control în perimetrul ariilor naturale protejate administrate, rezultând un număr de 129 procese verbale de constatare și sancționare a contravențiilor constatate pe suprafața ariilor naturale protejate administrate cu o valoare de 54.000 mii lei, respectiv 5 sesizări penale privind realizarea de construcții / investiții în afara zonelor de dezvoltare durabilă a activităților umane.

Rezultatele activităților de supraveghere și control

1.3.1. Supravegherea respectării regimului deșeurilor, construcțiilor și a folosinței terenurilor

O problemă generală, identificată la nivelul întregii suprafețe a parcului și Siturilor Natura 2000 administrate o constituie deșeurile generate în urma activităților economice (construcții / investiții, turism, exploatare forestieră) desfășurate pe suprafața ariilor naturale protejate administrate. Cauza principală a acestor depozitări ilegale de deșeuri se datorează faptului că administratorii terenurilor (primării, persoane fizice, persoane juridice) nu au încheiat contracte de salubritate cu operatori economici specializați.

Acțiunile de monitorizare a locațiilor unde sunt depozitate deșeuri, precum și identificare de noi locații au continuat și în cursul anului 2020, constatându-se faptul că acestea se situează la nivelul anului 2019, existând totuși cazuri izolate unde au fost constatate depozitări neconforme de deșeuri, în general provenite de la localnici.

Astfel de cazuri au fost semnalate pe raza UAT Pietroasa, Scărișoara, Arieșeni, Gârda, Albac, Horca, Beliș, fapt pentru care rangeri din cadrul APNA în colaborare cu reprezentanți din cadrul Jandarmeriei Române și Poliție au procedat la identificarea faptuitorilor în sarcina cărora a fost dispusă sancțiune complementară de evacuare a deșeurilor și predarea acestora către un

operator specializat.

Totodată, în zonele unde în cursul anului aflorul de turiști este în creștere, cum ar fi zona Padiș, Glăvoi, Sighiștel Vârtop, Beliş – Fântânele, Poiana Horia și nu numai, administratorii terenurilor au amenajat spații speciale (platforme betonate înrejmuite cu gard dotate cu pubele) destinate depozitării deșeurilor, însă evacuarea acestora nu se realizează regulat de către firmele specializate, acumulându-se în cantități care depășesc capacitatea de depozitare.

Cu ocazia verificărilor realizate în teren privind respectarea condițiilor specifice emise de către APNA privind desfășurarea activității de exploatare forestieră, în ceea ce privește deșeurile rezultate în urma desfășurării activităților de exploatare forestieră, atât deșeurile lemnoase abandonate în parchete sau în platformele primare, inclusiv în albiile pâraielor, cât și deșeurile menajere generate și abandonate de muncitorii forestieri în jurul adăposturilor utilizate, în cursul anului 2020 s-a constatat faptul că lucrările de curățare a parchetelor sunt executate în proporție de 70%, platformele primare fiind curățate de resturi de exploatare la terminarea lucrărilor de exploatare forestieră, evitându-se depozitarea materialului lemnos pe albiile pâraielor, iar deșeurile menajere rezultate la adăposturile utilizate de muncitorii forestieri (construcții de tip nepermanent - vagoane forestiere) sunt evacuate periodic.

Cu toate acestea operatorii economici, muncitorii forestieri și personalul silvic au fost informați constant de către agenții de teren despre obligația legală de a curăța parchetele și platformele primare de resturi de exploatare și de menținere a locurilor de adăpost în stare de curățenie, iar în condițiile specifice emise de APNA privind desfășurarea activității de exploatare forestieră s-a pus un accent deosebit pe gestionarea, respectiv evacuarea deșeurilor rezultate în urma desfășurării activităților de exploatare forestieră.

Pentru prevenirea depozitării ilegale de deșeurii au fost organizate un număr de 52 patrulă, inclusiv cu reprezentanți ai Jandarmeriei Române, cât și controale comune cu inspectori ai Gărzii Naționale de Mediu, fiind aplicate de către APNA, în baza OUG 195/2005 actualizată o sancțiune cu o valoare de 3000 lei, iar ca și măsură complementară a fost dispus evacuarea deșeurilor.

Pe lângă aceste acțiuni de prevenire și combatere RNP ROMSILVA – Administrația Parcului Natural Apuseni în urma analizei datelor rezultate din monitorizarea locațiilor unde sunt depozitate deșeurii în colaborare cu diferiți parteneri a organizat și a participat la un număr de 8 acțiuni de igienizare, în urma cărora au fost igienizate 22 locații fiind evacuată o cantitate de peste 40 mc deșeurii.

Referitor la apele uzate în unele zone (ex. Platoul Carstic Ocoale, Padiș, Căput, etc.) lipsește un sistem de colectare, evacuare, epurare a apelor uzate, iar sistemele proprii care descriesc construcțiile existente sunt ineficiente sau exploatare defectuos de către proprietari producându-se astfel o poluare difuză a apei care nu se filtrează în sistemele carstice și iese uneori la suprafață unde e utilizată ca apă potabilă.

Lipsa unui sistem eficient de distribuție a apei potabile și de epurare a apelor menajere sunt probleme majore care în unele zone constituie factori limitativi pentru dezvoltarea acestora, și pot duce la degradări ireversibile ale ecosistemelor subterane. Calitatea apelor curgătoare este afectată de poluarea cu deșeurii menajere din gospodăriile localnicilor, exemplu fiind malul teluic drept al râului Arieșul mare de la izvor și până la confluența cu Valea Albacului, dar și din activitățile turistice. Fenomenul are o amploare mai mare în zona de intravilan din platoul Padiș și Valea Cetăților, în zona Văii Sighiștelului și în localitățile situate în bazinul superior al Văii Arieșului, satul de vacanță Vârtop.

Una din principalele presiuni cu care se confruntă APNA de la începutul funcționării administrației este cea de extindere și dezvoltare a zonelor locuite, fără ca aceste activități să fie generate întotdeauna de nevoi locale mai curând de persoane sau grupuri de persoane din afara comunităților locale. Prin procesul de planificare, monitorizare și control APNA a încercat permanent să prevină degradarea peisajului și biodiversității, fragmentarea și degradarea habitatelor

prin mijloacele legale și logistice de care dispune. Cu toate acestea nivelul acestei categorii de presiuni rămâne ridicat. În anul 2020 prevenirea acestor presiuni a fost realizată în primul rând prin procesul de avizare de planuri și proiecte, ceea ce implică și activități de verificare și control precum și de corelare a datelor cu prevederile legale.

Pe parcursul anului 2020 au fost verificate de către agenții de teren amplasamentele a 22 de construcții pentru care a fost solicitat avizul APNA. Există în continuare, pe teritoriul PNA, numeroase construcții ilegale, atât inventariate în anii anteriori, cât și unele nou începute pe parcursul anului 2020. Construcțiile ilegale sunt situate atât în intravilanul localităților cât și în extravilanul acestora, inclusiv în zona de protecție integrală (zona Padiș, zona La Grajduri, Vărășoaia, zona Molhașurilor de la Izbuca, Contur Lac, Gârda, Arieșeni). Pe lângă construcția de clădiri, în zona de conservare specială au fost realizate și lucrări de alimentare cu energie electrică, lucrări de alimentare cu apă, fără aviz din partea APNA, fiind sesizate și în acest caz, instituțiile competente pentru soluționare în temei legal.

O problemă majoră cu care se confruntă APNA este aceea că instituțiile abilitate (Consiliile Județene, Inspekția în Construcții, administratorii UAT-urilor), adoptă o politică de necolaborare privind rezolvarea acestor cazuri semnalate de personalul APNA.

Ca urmare a sesizărilor penale din cursul anului 2018 privind realizarea de construcții /investiții pe suprafața ariilor naturale protejate administrate formulate de către APNA către Parchetele de pe lângă Judecătoria Beiuș, Câmpeni și Huedin, în cursul anului 2020 reprezentanții APNA în colaborare cu organele de cercetare penală au continuat efectuarea cercetărilor la fața locului pentru construcțiile/investițiile sesizate. Din cele trei parchete, Parchetul de pe lângă Judecătoria Câmpeni a dispus clasarea. APNA a formulat plângere împotriva soluției de clasare, menținută prin Ordonanța prim-procurorului. Judecătoria Câmpeni a desființat soluția de clasare și a trimis cauza la procuror pentru continuarea urmăririi penale în vederea completării probațiunii.

Totodată, în cursul anului 2020 s-a continuat procesul de identificare/inventariere a construcțiilor / investițiilor realizate pe suprafața ariilor naturale protejate administrate, identificându-se 4 (patru) construcții noi, realizate fără niciun fel de aviz, pentru care APNA a formulat plângeri penale, două fiind depuse la Parchetul de pe lângă Judecătoria Beiuș, iar celelalte două sesizări penale la Parchetul de pe lângă Judecătoria Câmpeni

1.3.2. Supravegherea și controlul exploatării resurselor naturale

1.3.2.1. Supravegherea și controlul managementului fondului forestier

Ca urmare a acțiunilor de verificare a managementului forestier, respectiv a patrulelor întreprinse privind limitarea / stoparea tăierilor ilegale de arbori din fondul forestier inclus în ariile naturale protejate administrate efectuate de personalul de teren din cadrul APNA, în număr de peste 108 acțiuni la nivelul anului 2020, sesizându-se un număr de 6 (șase) cazuri de tăieri ilegale de arbori, în cazul cărora au fost luate măsurile conform prevederilor legale. Totuși, în prezent se pune o presiune puternică pe vegetația forestieră din afara fondului forestier, suprafețe care nu sunt incluse în circuitul silvic sau nu sunt administrate de ecoșcolile silvice conform prevederilor legale în vigoare (zona Băliccana, Călineasa, Dosu Muncelului). Motivul îl reprezintă faptul că proprietarii prezintă un total dezinteres în asigurarea pazei acestor suprafețe, fie că la întocmirea amenajamentelor silvice aceste suprafețe nu sunt incluse în circuitul silvic, ori terenurile sunt în litigii privind reconstituirea dreptului de proprietate.

Ca urmare a acțiunilor de patrulare întreprinse în anul 2020 pe suprafața din PNA, ROSCI0002 Apuseni, ROSCI0016 Buteasa și ROSPA 0081 Munții Apuseni-Vlădeasa, au fost identificate tăieri ilegale de arbori atât din fondul forestier cât și din pajiști împădurite, pentru care s-au întocmit rapoarte și au fost aplicate măsurile legale.

Ca urmare a acțiunilor de patrulare întreprinse în anul 2020 pe suprafața din PNA, ROSCI0002 Apuseni, ROSCI0016 Buteasa și ROSPA 0081 Munții Apuseni-Vlădeasa, au fost

identificate tăieri ilegale de arbori atât din fondul forestier cât și din pajști împădurite, pentru care s-au întocmit rapoarte și au fost aplicate măsurile legale. Au fost de asemenea surprinse transporturi de material lemnos tăiat ilegal pentru care s-a apelat serviciul de urgență 112 în vederea verificării legalității transporturilor, au fost înștiințate instituțiile abilitate și s-au adoptat măsurile legale necesare.

În anul 2020, corpul de pază al APNA a participat la acțiuni comune cu Poliția și Jandarmăria Română, personal silvic, reprezentanți ai Gărzii Forestiere pentru controlul circulației materialului lemnos, prevenirea și combaterea tăierilor ilegale de arbori, controale de fond realizate de administratorii fondului forestier inclus în ariile naturale protejate administrate, astfel:

- ua 120B din UB I Campani, pe raza Ocolului Silvic Crisul Negru Superior Lunca SRL, au fost identificate și inventariate 5 cioate din specia frasin care nu prezentau amprenta dispozitivului special de marcat, ulterior sa dispus efectuarea unui control parțial în data de 07.05.2020 împreună cu reprezentanții ocolului în speta rezultând un volum de 3.371 mc și un prejudiciu de 850,27 lei.
- ua 50B din UB I Fanate, pe raza Ocolului Silvic Crisul Negru Superior Lunca SRL, a fost efectuat un control al exploatarei parchetului în data de 18.03.2020, partida 1531072 de produse secundare-rarități cu un volum brut pe picior de 228 mc unde a fost constatat tăierea de arbori care nu erau cuprinși în actul de punere în valoare existent partizii, rezultând un volum de 7,025 mc, cu o valoare de 526,87 mc.
- ua 103D din UB I Pietroasa, în zona de conservare specială conform OM 552/2003 (zona de protecție integrală conform OUG 57/2007) au fost identificate tăieri ilegale de arbori, ulterior sa dispus efectuarea unui control parțial în data de 02.12.2020 împreună cu reprezentanții Ocolului Silvic Lazareni rezultând un volum de 1,614 mc și un prejudiciu de 1007 lei.
- am identificat un număr de 26 de cioate de esență rășinoasă cu diametrele cuprinse între 24-70 cm. Locația se află la aproximativ 250-300 m de la intersecția cu drumul spre Marsoaia (DC 95) pe raza OS Horea Apuseni, pentru care s-a depus sesizarea nr. 870/AMM/15.04.2020 referitor la cioatele identificate în data de 15.04.2020, considerate a fi tăiate ilegal. A fost depusă sesizarea în vederea luării măsurilor care se impun fiind înregistrată cu numărul 360043/16.04.2020 de scf post Dragoi Dan la Postul de Poliție Horea.
- ua 70B din UP VII Scărișoara, în zona de conservare specială conform OM 552/2003 (zona de protecție integrală conform OUG 57/2007) au fost identificate tăieri ilegale de arbori, ulterior sa dispus efectuarea unui control parțial împreună cu reprezentanții Ocolului Silvic Gârda inventariându-se un număr de 35 cioate pentru care s-au aplicat măsurile conform prevederilor legale în vigoare.
- ua 71 din UP VII Scărișoara fond forestier administrat de OS Gârda au fost identificate un număr de 17 cioate care nu prezentau amprenta dispozitivului special de marcat fiind sesizat administratorul pentru luarea măsurilor legale care se impun.
- în data de 13.05.2020 pe raza UAT Pietroasa, respectiv pe drumul forestier Oselu a fost identificat un transport de material lemnos fără aviz, acțiune având ca rezultat întocmirea unui proces verbal de constatare a contravențiilor silvice și confiscarea materialului lemnos împreună cu reprezentanții din cadrul Poliției Române rezultând o cantitate de 3 mc lemn rotund din specia fag care ulterior a fost predată în custodie Ocolului Silvic Lazareni în vederea stabilirii provenienței.
- în data de 12.11.2020 pe Valea Aleului, respectiv în UP II Aleu a fost identificat un transport de material lemnos fără aviz, acțiune având ca rezultat întocmirea unui proces verbal de constatare a contravențiilor silvice cu numărul 245010 și totodată confiscarea materialului lemnos de către Poliția Română la solicitarea telefonică în prealabil a rangerilor de la fata locului pentru sprijin, Materialul lemnos a fost confiscat, rezultând cantitatea de 1 mc lemn rotund din specia fag
- în data de 12.11.2020 pe raza Ocolului Silvic Sudrigiu, UP II Aleu a fost găsit abandonat o

cantitate de 4,5 metri steri lemn de foc cu o valoare de 533 lei. Materialul lemnos a fost reținut în vederea stabilirii provenienței și dat în custodie padurarului titular de canton.

În lunile noiembrie – decembrie (perioada de recoltare a pomilor de Crăciun), au fost efectuate patrulări în zonele cu arborete cu brad și molid, pentru prevenirea și combaterea tăierilor ilegale, respectiv transportul fără acte de proveniență legală. O parte din aceste patrule au fost organizate cu reprezentanți ai Poliției și ai Jandarmeriei Române și cu personal silvic, confiscându-se un număr total de 28 pomi de Crăciun, care au fost predați către ocoalele silvice în vederea valorificării, conform prevederilor legale în vigoare.

Ca urmare a fenomenelor meteorologice extreme (vânt puternic) din cursul anilor 2017-2020 pe suprafața ariilor naturale protejate administrate (Parcul Natural Apuseni, ROSCI0002 Apuseni, ROSPA 0081 Munții Apuseni – Vlădeasa), în cursul anului 2020 au fost continuate acțiunile de îndepărtarea a efectelor calamităților naturale prin extragerea materialului lemnos afectat de factorii destabilizatori, pentru care APNA a emis avizele favorabile privind derogarea de la prevederile amenajamentelor silvice în cursul anilor 2018 - 2020.

Astfel, în zona de protecție integrală a Parcului Natural Apuseni, în vederea înlăturării efectelor calamităților din cursul anului 2019-2020, respectiv pentru prevenirea/combaterrea unui atac al dăunătorilor forestieri (*Ipidae*) în cursul anului 2020 a fost avizat favorabil, extragerea produselor accidentale cu un volum total de 4884 mc. în zona de management durabil a Parcului Natural Apuseni a fost avizat favorabil extragerea unui volum total 2130 mc produse accidentale (foioase și rășinoase), iar în aria specială de protecție avifaunistică a fost avizat favorabil extragerea unui volum de 1315 mc produse accidentale.

Referitor la atacurile de *Ips sp.* s-au menținut la intensitate ridicată comparativ cu anii precedenți cu toate că, condițiile meteo (ploi numeroase, temperaturi scăzute) au fost nefavorabile în perioada de înmulțirii. Măsurile aplicate de către administratorii fondului forestier pentru controlul și reducerea populațiilor acestora fiind amplasarea de curse feromonale, dar și extragerea arborilor infestați din fondul forestier, nereușindu-se ca în cursul anului 2020 să fie evacuată toată masa lemnoasă afectată de factorii destabilizatori din cursul lunii septembrie 2017, a anului 2018 și din primăvara anului 2020, din zona de protecție integrală a Parcului Natural Apuseni.

Astfel, în cursul anului 2020 a fost monitorizată o suprafață de 1.732 ha, constatându-se faptul că în fondul forestier proprietate publică a statului român și proprietate privată administrat de OS. Beliș, OS Huedin, OS Sudrigiu, OS Gârda, OS Crișul Negru Superior au fost realizate acțiunile de amplasare a curselor feromonale în vederea demarării acțiunilor de combatere, depistare și prognoză a dăunătorilor forestieri, iar în fondul forestier administrat de OS Mărgău, OS Crișu Negru Superior, OS Codrii Bciușului cursele feromonale au fost amplasate după primul zbor al dăunătorilor forestieri (*Ipidae*), rezultatele acțiunilor de combatere, depistare și prognoză fiind tardive.

La nivelul zonci de conservare specială a Parcului Natural Apuseni, fondul forestier administrat de Ocolul Silvic Beliș este cel mai afectat de atacuri de *Ipidae*. Astfel în cursul lunii noiembrie ocolul silvic a solicitat condițiile specifice la punere în valoare a arborilor afectați de *Ipidae*. Ca urmare a verificărilor realizate în teren s-a constatat faptul că arborii atacați de *Ipidae* sunt localizați pe liziera suprafețelor afectate de doborâturi și rupturi de vânt din cursul anilor 2017 - 2020, cele mai afectate sunt lizierele însoțite, atacul *Ipidae* având o intensitate foarte puternică, arborii fiind puternic infestați cu *Ipidae*, grupați în ochuri de 20-70 arbori. În acești arbori vor urma gândacii (*Ipidae* în stadiul de adult), din astfel de arbori în primăvara viitoare *Ipidae*le zboară și atacă în continuare alte exemplare, în acest mod lărgind focarul, fapt pentru care APNA a avizat favorabil solicitarea.

În cursul anului 2021 aceste suprafețe vor fi atent monitorizate de reprezentanții din cadrul APNA privind modul de evacuare a masei lemnoase cât și a măsurilor întreprinse de administratorii fondului forestier pentru prevenirea/combaterrea dăunătorilor forestier.

1.3.2.2 Supravegherea și controlul activităților de vânătoare, pescuit, combaterea braconajului

Pe parcursul anului 2020 corpul Pază a participat la supravegherea acțiunilor de vânătoare organizate pe suprafața fondurilor de vânătoare incluse în ariile naturale protejate administrate în vederea verificării respectării condițiilor impuse în avizele APNA emise pentru această activitate, astfel au fost verificate 2 acțiuni de vânătoare organizate pe fondul cinegetic CJ 50 Ciureuța.

Raportat la numărul fondurilor cinegetice incluse total sau parțial în ariile naturale protejate, precum și avizarea de către APNA a cotelor de recoltă și a acțiunilor de recoltare a speciilor de interes cinegetic, s-a constatat faptul că administratorii fondurilor cinegetice nu solicită avizarea cotelor de recoltă, iar autoritatea competentă aprobă aceste cote de recoltă fără a consulta sau a solicita un aviz sau punct de vedere al RNF ROMSILVA – Administrația Parcului Natural Apuseni RA.

Astfel, odată ce autoritatea competentă aprobă aceste cote de recoltă o parte dintre administratorii fondurilor cinegetice a căror suprafață se suprapune parțial cu ariile naturale protejate nu mai solicită avizarea acțiunilor de vânătoare în cadrul procedurilor de mediu sub pretextul că realizarea cotelor de recoltă se face pe suprafața fondului cinegetic situat în afara limitelor ariilor naturale protejate.

În cadrul programului de evaluare a speciilor de interes cinegetic, conform L 407/2006 actualizată, în cursul anului 2020 din totalul de 12 administratori a fondurilor cinegetice doar 4 au notificat APNA privind acțiunile de evaluare a speciilor de interes cinegetic agenți de teren împreună cu reprezentanți ai fondurilor cinegetice, Agenției de Protecția Mediului, Garda Forestieră au participat la 4 acțiuni de evaluarea efectivelor de interes cinegetic conform anexei 1 și 2 din L 407/2006 actualizată.

În vederea prevenirii / combaterii braconajului la speciile strict protejate cât și cele de interes cinegetic, în colaborare cu reprezentanți ai Inspectoratului de Jandarmi, aferent județelor peste care se suprapun ariile naturale protejate administrate au fost organizate patrulări în zonele din PNA și Siturile Natura 2000 administrate cunoscute ca fiind frecventate de braconieri. În acest sens, în județul Bihor au fost vizate și patrulate 11 zone, în județul Alba 14 zone, în județul Cluj 8 zone. Totodată au fost realizate patrulări pe 5 râuri pentru prevenirea și combaterea pescuitului ilegal, iar pe tot parcursul lunii octombrie și noiembrie au fost efectuate patrulări noaptea, pentru prevenirea braconajului la pești, în perioada de boiște la păstrăv. În prima jumătate a lunii octombrie, în perioada de boncânit a cerbilor, agenții de teren au realizat patrulări în zonele expuse braconajului la cervide, parte din aceste patrulări fiind realizate cu reprezentanți ai administratorilor fondurilor cinegetice.

Cu ocazia patrulărilor, pe suprafața ariilor naturale protejate administrate au fost constatate două cazuri de braconaj. În ambele cazuri au fost anunțate organele de poliție și administratorii fondurilor cinegetice fiind prelevate probe pentru realizarea expertizei balistice, în prezent cele două cazuri sunt în cercetare la organele de poliție.

Referitor la combaterea braconajului piscicol au fost efectuate patrulări ale agenților de teren în colaborare cu reprezentanți din cadrul OS Gărdă și Inspectoratele Jandarmi Alba, Bihor și Cluj fiind aplicate în baza OUG 23/2008 două sancțiuni cu o valoare totală de 900 lei privind pescuitul la salmonide cu momelă naturală, respectiv pescuitul în perioada de prohibiție.

Ca și rezultat s-au efectuat 92 de patrulări constatându-se faptul că față de anii precedenți acțiunile de braconaj s-au redus semnificativ, aici având un aport semnificativ implicarea administratorilor fondurilor cinegetice privind limitarea/stoparea braconajului precum și mijloacele moderne de supraveghere (camere foto, video cu transmitere on-line) utilizate în prezent pentru supravegherea fondurilor cinegetice. Cu toate acestea, netransmiterea de către administratorii fondurilor cinegetice a modului și perioadele în care se dorește să se efectueze partidele de vânătoare duc la premisa că în prezent se practică într-o oarecare măsură un "braconaj legal".

1.3.2.3. Supravegherea și controlul pășunatului

Cu ocazia verificării stănelor de către agenții de teren s-a realizat și inventarierea acestora, inclusiv numărul de animale constatându-se faptul că efectivul de animale cu care se pășunează pe suprafața ariilor naturale protejate administrate este în creștere.

În cursul anului 2020 agenții de teren au demarat un număr de 75 acțiuni de verificare a condițiilor impuse de către APNA prin avizele emise pentru activitatea de pășunat, respectiv punctele de vedere emise pentru activitatea de întreținere a pășunilor.

Ca și rezultat a acestor verificări într-un singur caz s-a constatat nerespectarea condițiilor, respectiv în zona Dosul Muncelului fiind tăiată vegetația lemnoasă fără ca acesta să fie pusă în valoare de către un ocol silvic autorizat, fapt pentru care APNA a sesizat organele de poliție în vederea luării măsurilor legale, cazul aflându-se în cercetare. Totodată în zona curba Lazurani, curba Firii, Hăhileasa se impune ca în anii urmatori reducerea numarului de oi pe suprafata pentru a se evita suprapasunatul si impunerea ciobanilor sa mute mai frecvent locul de tarlire pentru ca in aceste locuri vegetatia este inexistentă, un astfel de exemplu ar fi zona numită " Curba Lăzurani" , județul Bihor și "Curba Firii" județul Cluj.

Referitor la pagubele produse de speciile de carnivore mari strict protejate asupra efectivelor de ovine/bovine care pășunează pe suprafața ariilor naturale protejate administrate, pe parcursul anului 2019 - 2020, în zona cătunului de la Mocănești a fost semnalat atacul unui urs la un număr de 4 gospodării fiind produse atacuri la cotețele de găini și la un bazin de pește, pagube care potrivit notei de constatare încheiate de către membrii comisiei de evaluare a pagubelor nu sunt semnificative și nu pot fi cuantificate conform procedurilor stabilite prin HG 1679/2008.

Astfel, la începutul anului 2020 atacurile acestui urs s-au intensificat, motiv pentru care s-a obținut avizul pentru capturarea și relocarea acestui exemplar. Capturarea lui s-a făcut în data de 20.02.2020 de către angajații Asociației Flora și Fauna în colaborare cu angajații Fondului de Vanatoare Vanatorul Alpin, iar relocarea acestuia s-a făcut în aceeași zi pe FC 55 Valea Draganului în zona Rachitis. Întreaga activitate a fost supravegheată de personalul APNA și s-a desfășurat cu respectarea condițiilor impuse în avizul 6/04.02.2020 emis de APNA.

1.3.2.4. Supravegherea și controlul activităților de recoltare de fructe de pădure, plante medicinale, etc.

În baza avizelor emise de către APNA privind recoltarea/achiziționarea de fructe de pădure, ciuperci au fost efectuate controale la punctele de achiziție fructe de pădure și ciuperci, precum și la culegători. Au fost organizate o serie de patrulare comune cu Poliția și cu Jandarmeria Română fiind realizate controale în vederea respectării condițiilor impuse prin avize, a respectării zonelor de unde se poate realiza recoltarea, depistării transporturilor ilegale de fructe de pădure/ciuperci. Au fost întocmite procese verbale de contravenție și a fost confiscată marfa transportată fără documente de însoțire.

Astfel, au fost organizate în colaborare cu Jandarmeria Română 26 acțiuni de verificare a modului de respectare a condițiilor impuse prin avizele APNA, constatându-se faptul că punctele de achiziție volante este o practică pentru persoanele juridice care desfășoară activități de recoltare / colectare produse nelemnoase specifice fondului forestier, iar cantitățile specificate în borderoul de achiziție nu corespund cu cele faptice. Cu toate acestea având în vedere faptul că în legislația specifică ariilor naturale protejate nu există sancțiuni pentru colectare ci doar pentru recoltare, măsurile care se pot lua conform prevederilor OUG 57/2007 sunt limitate, propunând astfel că odată cu modificarea OUG 57/2007 să fie introdusă și sancțiunea pentru colectarea de fructe de pădure, ciuperci, plante medicinale în afara locurilor avizate de administratorii/custozii ariilor naturale protejate. Având în vedere faptul că APNA nu dispune de mijloacele necesare cum ar fi cântare autorizate, recipiente de păstrare, mijloace de transport specializate a acestor produse nelemnoase, a distanțelor mari care trebuie parcurse până la centrele specializate de prelucrare a produselor

necunoase unde se pot preda acestea și datorită faptului că aceste produse sunt perisabile, iar măsurile care trebuie luate pentru conservarea acestora sunt urgente, ducând la realizarea unor controale a căror rezultate nu sunt cele preconizate.

Exploatarea resurselor naturale, reprezentate de fructe de pădure, ciuperci și plante medicinale, exercită o presiune care, în condițiile unei legislații permissive preponderent neadecvate reglementării acestor activități, ca și a dificultăților de punere a ei în aplicare, poate să ducă la diminuarea acestor resurse. În situația unor studii de evaluare a impactului activității asupra mediului realizate superficial de către firmele din domeniu, aceste activități de colectare, achiziționare, comercializare a fructelor de pădure, ciupercilor, plantelor medicinale etc., ar putea conduce, pe viitor, la afectarea gradului de conservare al habitatelor din care acestea sunt colectate.

Ca și rezultat în cursul anului 2020, în baza OUG 57/2007 au fost aplicate 2 sancțiuni privind recoltarea de produse necunoase specifice fondului forestier fără avizul RNP ROMSILVA – Administrația Parcului Natural Apuseni RA.

1.3.2.5. Supravegherea și controlul activităților de exploatare a resurselor minerale troie de scris

În anul 2015, în urma verificărilor au fost constatate încălcări ale legislației cu privire la exploatarea de resurse minerale în perimetrul carierei de piatră Mătișești, administrată de SC King Stone SRL. Neregulile constatate sunt nerespectarea condițiilor impuse în avizul APNA numărul 95/RA/11.09.2009 privind modul și tehnologiile de exploatare a resurselor minerale, precum și reducerea suprafeței fondului forestier. Din datele obținute de APNA până în prezent, fondul forestier învecinat carierei este în proprietatea comunei Horea, administrat de OS Horea-Apuseni.

Fără de cele prezentate mai sus corpul pază a verificat periodic în cursul anului 2020 dacă pe suprafața carierei de la Mătișești sunt desfășurate activități de exploatare a resurselor minerale constatându-se faptul că în cursul anului 2020 nu au fost realizate lucrări.

Un caz particular privind exploatarea ilegală a agregatelor minerale a fost identificat în locul numit "Locul Râu" unde este amplasată și construită captarea de apă de pe Crișul Pietros pentru asigurarea alimentării cu apă a orașului Ștei, fiind aplicate măsurile conform prevederile legale în vigoare.

1.3.3. Supravegherea și controlul activităților de turism

Privind supravegherea și controlul activităților turistice pe parcursul anului 2020 împreună cu reprezentanții ai Inspectoratelor de Jandarmi aferente județelor peste care se suprapun ariile naturale protejate administrate în perioada iunie-septembrie au fost întreprinse un număr de 62 patrulare privind limitarea/stoparea activităților de camping în afara locurilor special amenajate, aprinderea focului, accesul cu mijloace motorizate, accesul în mediul subteran, depozitări necontrolate de deșeuri.

Agenții de teren au efectuat verificări ale respectării condițiilor contractuale referitoare la administrarea peșterilor turistice amenajate din județul Alba de către Primăria Comunei Gârda de Sus și a Peșterii Urșilor de la Chișcău, județul Bihor, fiind vizate aspecte privind respectarea programului și a regulilor de vizitare, gestionarea deșeurilor și corectitudinea eliberării biletelor de vizitare.

În vederea asigurării conservării bunurilor patrimoniului geologic și speologic și a monitorizării activității turistice, în Peștera Urșilor de la Chișcău, APNA a montat un sistem de monitorizare a activităților umane prin numărarea persoanelor care intră în peșteră. Efectul pozitiv al sistemului de monitorizare a accesului amplasat în interiorul Peșterii Urșilor de la Chișcău, în zona intrării principale, s-a reflectat în numărul de turiști raportat lunar conform prevederilor contractului de administrare în parteneriat, număr care în prezent este substanțial mai mare față de anul 2019. Totodată aceste date vor fi utilizate și la monitorizare stării de conservare a arcului

turistic. Având în vedere acest efect pozitiv APNA își planifică ca în cursul anului 2021 în funcție de disponibilitățile financiare să monteze încă două sisteme unul la Peștera Ghețarul de la Scărișoara, iar al doilea la Peștera Poarta lui Ionele.

La Peștera Ghețarul de la Scărișoara s-a verificat lunar respectarea condițiilor impuse în avizului 25/14.03.2017 emis pentru lucrările de înlocuire a infrastructurii de vizitare, lucrări care până la sfârșitul anului 2020 nu au fost finalizate, astfel în cursul anului 2020 această peșteră nu a fost vizitată.

În cursul anului 2020 agenții de teren au efectuat patrule privind verificarea condițiilor impuse prin avizele eliberate de către APNA pentru 21 evenimente desfășurate pe suprafața ariilor naturale protejate administrate.

Având în vedere solicitările Cluburilor de Speologie fie pentru activități de turism speologic, cercetare, ture de exploare, au fost organizate 24 acțiuni de verificare a condițiilor impuse în avizul APNA. Cele mai vizitate peșteri de către cluburile de speologie în decursul anului 2020 conform notificărilor transmise către APNA au fost: Peștera Ponorul cu Zăpadă - 13 intrari și un total de 46 persoane, Peștera Almuș Mic - 8 intrari și un total de 22 persoane, Peștera Humpleul Mic - 8 intrari și un total de 32 persoane, Peștera Curentului - 8 intrari și un total de 31 persoane, Peștera V5 - 6 intrari și un total de 27 persoane și Peștera Cetățile Ponorului - 4 intrari și un total de 25 persoane.

La nivelul ariilor naturale protejate în cursul anului 2020 s-a constatat o creștere accentuată a vizitatorilor către un turism de offroad. Un caz particular este semnalat în zona Vârtoș unde 11 operatori economici desfășoară activități de închiriere a ATV fără a informa beneficiarii privind regulile care trebuie respectate în ariile naturale protejate.

Ca urmare a verificărilor realizate la nivelul anului 2020 de corpul de pază a constatat faptul că odată cu terminarea lucrărilor la principalele căi de transport, afluxul de turiști este în creștere. Astfel un exemplu ar fi zona Padiș - Glăvoi, unde datorită faptului că nu există locuri special amenajate pentru campare, un management al deșeurilor adaptat nevoilor actuale ale zonei, amplasarea corturilor, vetrelor de foc sunt aleatorii, ducând astfel la pericolul apariției de noi locații de depozitare de deșeurii și altor presțiuni care pun în pericol capitalul natural al ariilor naturale protejate administrate, fapt pentru care în urma controlului comun cu reprezentanți din cadrul Gărzii Naționale de Mediu - Serviciul Comisariatului Județean Bihor, care a avut loc în cursul lunii septembrie, ca urmare a unei sesizări prezidențiale s-au interzis activitățile de campare, activitățile de picnic și orice alte activități în zona de protecție integrală a Parcului Natural Apuseni din Poiana Glăvoi, locul "La Grajduri", până la trecerea acestei suprafețe din Zona de Protecție Integrală în Zona de Dezvoltare Durabilă, răspunderea privind duocrea la îndeplinire a măsurii fiind în sarcina UAT Pietroasa, în cursul anului 2020 APNA a amplasat panouri de interdicere a câmpării în zona Glăvoi, administratorul terenului nu a luat nici o măsură în acest sens.

Ca și rezultat în urma patrulelor efectuate au fost întocmite 126 procese verbale de constatare și sancționare a neregulilor constatate, fiind aplicate sancțiuni în cuantum de 50.000 lei.

1.3.4. Colaborarea cu alte instituții ale statului, servicii publice, organizații neguvernamentale

Pe parcursul anului 2020 reprezentanți ai APNA au participat la o serie de acțiuni comune în colaborare cu reprezentanți ai Poliției Române (14 acțiuni), Inspectoratele de Jandarmi Bihor, Alba și Cluj (85 acțiuni), Gărzii Naționale de Mediu, Comisariatele Județene Bihor, Alba, Cluj, (5 acțiuni), Garda Forestieră Bihor și Cluj (1 acțiune) și 63 acțiuni cu alte instituții (cooale silvice, primării, consilii județene, cluburi speologice, ONG-uri etc.) și 2 acțiuni de însoțire de însoțire grupuri de vizitatori.

1.4. Managementul datelor

Activitatea de creare, actualizare a bazei GIS s-a desfășurat în mod continuu pe tot parcursul anului 2020, ca și în anii anteriori, prin prelucrarea și corclarea/integrarea în baza de date a APNA a datelor obținute din teren cu ajutorul echipamentelor din dotare și prin prelucrarea imaginilor satelitare.

Pe parcursul anului 2020 principalele date spațiale colectate în acest mod vizează observații asupra faunei/florei/habitatelor, menționate și la capitolul privind inventarierea și cartarea, respectiv informațiile rezultate din activitatea de supraveghere și paza, privind localizarea construcțiilor ilegale identificate, a depozitelor ilegale de deșeuri și a neregulilor din domeniul silvic.

De asemenea se preiau datele geospațiale din cadrul documentațiilor depuse la APNA în vederea obținerii avizelor (planuri de situație, piese desenate din planuri de amenajarea teritoriului sau amenajamente ale fondului forestier, etc.). În cursul anului 2020 au fost integrate în baza de date noi date cu privire la situația a 103 de amplasamente care fac referire la solicitări de avizare a construcțiilor pentru diverse proiecte, construcții și reabilitări de rețele de infrastructură și activități, amplasamente și evenimente și 94 de amplasamente noi care fac referire la întreținerea pășunilor înregistrate la A.P.L.A. În ceea ce privește utilizarea resurselor naturale, în anul 2020 au fost preluate date din 11 amenajamente silvice care au fost supuse proceduri de avizare. Totodată specialistul în tehnologia informației a asigurat mentenanța dotărilor cum sunt calculatoarele, imprimantele, rețele interne de date, pagina de internet.

1.5. Reintroducerea speciilor dispărute

Nu este cazul în anul 2020.

1.6. Reconstrucție ecologică

Nu este cazul în anul 2020 pentru PNA și siturile Natura2000 administrate.

1.7. Implementarea setului de măsuri minime de conservare, respectiv a planului de management

Programul de activitate pentru anul 2020 al personalului APNA s-a desfășurat în conformitate cu Planul de lucru anual, care transpune prevederile propunerii de Plan de management. Prin activitățile curente, personalul APNA a pus în practică mare parte din măsurile prevăzute în seturile minime de măsuri de conservare a habitatelor și speciilor de interes comunitar prezente în PNA, și siturile Natura2000 administrate.

Printre aceste activități se numără:

- avizarea planurilor, proiectelor, activităților de pe raza PNA, siturilor Natura2000 administrate, cu impunerea unor condiții specifice, conform seturilor minime de măsuri de conservare pentru habitate și specii;
- controlul, monitorizarea implementării planurilor, proiectelor, derulării activităților de pe teritoriul PNA și siturile Natura2000 administrate;
- monitorizarea depozitării deșeurilor;
- controlul, monitorizarea activităților de management forestier;
- controlul, monitorizarea activităților de pășunat;
- controlul, monitorizarea activităților turistice;
- controlul, monitorizarea, interzicerea activităților, altele decât cele prevăzute în OUG 57/2007 cu modificările și completările ulterioare în zonele de protecție strictă și integrală;
- aplicarea măsurilor pentru asigurarea managementului conservării habitatelor și speciilor.

1.8. Baza de date geospațială care cuprinde în mod obligatoriu, distinct, informații aferente managementului biodiversității și istoricul vectorial al localizării și limitelor arealelor pentru care s-a solicitat și s-au eliberat documente în afara sau în cadrul procedurii de reglementare, la data de început și la data realizării raportului de evaluare. Baza de date geospațială poate cuprinde și alte informații relevante aferente procesului de administrare (baza de date geospațială se transmite la Agenția Națională pentru Aree Naturale Protejate în format electronic în baza unui proces-verbal de predare-primire).

Baza de date geospațială aferentă managementului biodiversității este actualizată pe baza acțiunilor de inventariere/identificare la specii de faună și floră din PNA și siturilor Natura2000 aflate în administrare prin completarea fișelor de observații în teren, ce cuprind informații despre specie/habitat, localizare și coordonate geografice, număr de exemplare, condiții meteo pentru realizarea hărților de distribuție ale speciilor și cartarea habitaculelor, inclusiv sintetizarea materialelor bibliografice existente, atât pentru PNA cât și pentru siturile Natura 2000 ROSCI0002 Apuseni, ROSCI0016 Buteasa și ROSPA0081 Munții Apuseni - Vlădeasa.

1.9. Prevederile art. 22 din metodologie constituie criteriul distinct de evaluare a administratorilor ariilor naturale protejate, respectiv a administratorilor parteneri ai ariilor naturale protejate.

Pe parcursul anului 2020, ca urmare a solicitărilor ocualelor silvice de pe raza Parcului Natural Apuseni și a Siturilor Natura 2000 administrate, APNA a analizat și a emis condiții specifice conform prevederilor OM nr. 1447/2017 și OM 1822/2020 pentru un număr de 63 documentații

În procesul de verificare s-a urmărit dacă sunt respectate condițiile specifice la punerea în valoare a arboretelor și condițiile specifice ce trebuie respectate de titularii autorizațiilor de exploatare forestieră privind desfășurarea activităților de exploatare forestieră pe suprafața ariilor naturale protejate, transmise prin adresele APNA.

Ca urmare a fenomenelor meteorologice extreme (vânt puternic) din cursul anilor 2017-2020 pe suprafața ariilor naturale protejate administrate (Parcul Natural Apuseni, ROSCI0002 Apuseni, ROSPA 0081 Munții Apuseni – Vlădeasa), în cursul anului 2020 au fost continuate acțiunile de îndepărtarea a efectelor calamităților naturale prin extragerea materialului lemnos afectat de factorii destabilizatori, pentru care APNA a emis avizele favorabile privind derogarea de la prevederile amenajamentelor silvice în cursul anilor 2018 - 2020.

În cursul anului 2020, reprezentanții din cadrul APNA împreună cu reprezentanți din cadrul ocualelor silvice au demarat acțiuni de verificare și control pe suprafața fondului forestier atât de stat cât și privat în vederea verificării modului de respectare a condițiilor specifice privind desfășurarea activității de exploatare forestieră, un accent puternic fiind pus pe zona de protecție integrală a Parcului Natural Apuseni, unde au fost impuse următoarele măsuri suplimentare: curățarea parchetului și decojirea cioatelor se va realiza concomitent cu procesul de exploatare a masei lemnoase, iar resturile de exploatare se vor aduna pe cioatele decojite, aplicarea de manșoane pe arborii linitrofi căilor de scos apropiat, evacuarea periodică a resturilor menajere (din platforma primară, nivelarea căilor de scos apropiat, deținerea de recipiente speciale privind depozitarea deșeurilor periculoase (combustibili fusili), interzicerea realizării reparațiilor utilajelor folosite în procesul de exploatare forestieră în platformele primare sau pe suprafața parchetului, degajarea și curățarea traseelor turistice de arbori care blochează accesul vizitatorilor.

Cu ocazia acestor controale, s-a constatat faptul că, sunt respectate condițiile impuse prin avizele APNA, în zona de protecție integrală în procesul de exploatare forestieră fiind utilizate utilaje de tip forwarder, transportul tehnologic a masei lemnoase realizându-se prin suspendare nu târâre și semitârâre, lucrările de curățire a parchetelor și cojire a cioatelor fiind demarate concomitent cu procesul de exploatare a masei lemnoase, traseele turistice au fost degajate pe tronșoanele care se suprapun cu partizile aflate în exploatare, platformele primare au fost curățate

de resturile de exploatare, însă au fost și cazuri în care au fost constatate nerespectarea acestor condiții fapt pentru care s-au aplicat măsurile legale care se impun.

Totodată se constată faptul că nu este respectată condiția privind păstrarea arborilor scurthuroși care sunt adăposturi pentru păsări și mamiferele mici, administratorii fondului forestier aplicând cu prioritate prevederile normelor silvice, respectiv punerea în valoare și extragerea acestor arbori care din punct de vedere economic nu au nici o valoare.

Ca și rezultat în urma patulărilor efectuate a fost întocmit 1 proces verbal de constatare și sancționare a neregulilor constatate, fiind aplicate sancțiuni în cuantum de 1.000 lei.

P2. TURISM

2.1. Infrastructură de vizitare

Pe teritoriul ariilor naturale protejate există un sediu administrativ și 3 centre de vizitare, după cum urmează:

- Centrul Administrativ și de Vizitare – sediul al APNA situat în localitatea Sudrigiu, județul Bihor, au fost efectuate lucrări de reparații la sistemul de alimentare cu apă și de canalizare, respectiv s-au amplasat fotografii cu personalități/peisaje/obiective/flora/fauna PNA;
- Centrul de vizitare Gârda – Arieșeni, situat pe DN 75, între localitățile Arieșeni și Gârda de Sus, pentru partea sudică a PNA, a beneficiat de lucrări de reparații și întreținere;
- Centrul de vizitare Padiș deservește partea centrală a PNA, în cadrul căruia au fost executate lucrări de întreținere și lucrări de reparații la sistemul de canalizare, respectiv s-au amplasat fotografii cu peisaje/obiective/flora/fauna PNA;
- Centrul de vizitare Doda Pili, situat în localitatea Doda Pili, pentru partea nord-estică a PNA, a beneficiat de lucrări de reparații și întreținere, astfel încât activitatea la centrul de vizitare să se desfășoare în condiții optime.

Pe suprafața ariilor naturale protejate administrate există un număr de 56 trasee turistice, din care 11 trasee situate pe teritoriul județului Cluj au fost omologate de către autoritatea publică centrală în domeniu, fără ca inițiatorul să obțină în prealabil avizul APNA. Mai mult de atât, administrația a fost contactată de către un potențial partener cu privire la amenajarea traseelor tematice în zone umede. Având în vedere limitarea BVC și lipsa lichidităților am considerat oportună propunerea urmând ca aceasta să fie pusă în aplicare după aprobarea proiectului ce urmează a fi implementat în viitor.

Pe lângă cele menționate, au fost inițiate demersuri pentru amenajarea unor trasee de cicloturism, respectiv: informare asupra modului de lucru cu respectarea legislației aferente, consultare cu administratorii ariilor naturale protejate cu experiență în domeniu, identificare traseu și proprietari/administratori terenuri, urmând ca amenajarea să se realizeze în viitor.

Au fost efectuate acțiuni de întreținere a traseelor/poteciilor turistice pe o lungime de 12 km pe următoarele trasee: Traseu tematic *CV Padiș - Pietrele Boghii* și traseu tematic *O zi din viața unui Păstrăv - Someșul Cald*

Panourile de informare turistică sunt amplasate în zonele cheie și cu aflux mare de turiști, fiind realizate de către APNA din resurse proprii, prin proiectele derulate sau în colaborare cu parteneri. Astfel, în anul 2020 au fost amplasate un număr de 102 de panouri informative, de conștientizare, de avertizare, intrare în parc etc., iar 22 dintre cele existente au fost reparate. 39 dintre aceste panouri sunt asociate cu amenajarea punctelor de belvedere și popas, cu ocazia Zilei Europene a Parcurilor 2020 – Parcuri Sănătoase, Oameni Sănătoși. proiect online/offline în PNA intitulat *ReConectare la Natură*. Cu ocazia acestui proiect, s-a realizat o hartă interactivă online cu locațiile de reconectare la natură destinată tuturor celor care doresc să descopere locații mai puțin frecventate de către publicul larg.

Au fost întreținute 5 puncte de belvedere/popas în locațiile: Vârtop, Sighistel, Cetățile Ponorului, Valea Firii, Groapa Ruginoasă.

Au fost realizate 8 acțiuni de igienizare pe suprafața ariilor naturale protejate administrate în locații identificate de către personalul APNA, unele fiind desfășurate în parteneriat cu stakeholderi interesați de îndepărtarea efectelor negative pe care acestea le produc asupra mediului înconjurător.

2.2. Servicii, facilități de vizitare și promovarea turismului

În cadrul centrelor de vizitare ale Parcului Natural Apuseni se promovează ariile naturale protejate și se oferă informații privind obiectivele turistice de interes. De asemenea, informații se oferă și la cele 7 puncte de informare turistică localizate în ariile naturale protejate:

- Localitatea Gârda de Sus - Comuna Gârda de Sus - Județul Alba;
- Localitatea Ghețari - Comuna Gârda de Sus - Județul Alba;
- Platoul Călineasa - Comuna Gârda de Sus - Județul Alba;
- Localitatea Scărișoara - Comuna Scărișoara - Județul Alba;
- Localitatea Șohodol - Comuna Albac - Județul Alba;
- Localitatea Nucet - Județul Bihor;
- Localitatea Beliș - Comuna Beliș - Județul Cluj.

Centrele de vizitare sunt utilizate inclusiv pentru organizarea întâlnirilor de lucru, conferințe, prelegeri, activități în parteneriat și pentru comunitatea situată pe teritoriul ariilor naturale protejate.

Personalul APNA a inventariat un număr de 93 pensiuni/hoteluri/restaurante/moteluri/etc. existente pe teritoriul ariilor naturale protejate și în vecinătatea acestora, urmând ca în anul 2021 să se continue inventarierea unităților de cazare și alimentație publică.

În prima parte a anului 2020, APNA a organizat două întâlniri cu factori interesați din domeniul turismului, dintre care una la centrul de vizitare Padiș și cealaltă la sediul administrației din localitatea Sudrișiu, în vederea dezvoltării de parteneriate pe tema turismului, respectiv oferirea unor pachete de servicii turistice și desfășurarea de activități specifice pe teritoriul ariilor naturale protejate. Totodată, s-au purtat discuții cu privire la utilizarea infrastructurii de vizitare a Parcului Natural Apuseni de către parteneri pentru creșterea calității serviciilor oferite vizitatorilor.

În ceea ce privește spațiile de campare, chiar dacă nu sunt amenajate în mod corespunzător și nu dispun de toate facilitățile necesare, acestea se găsesc în mai multe locații cum ar fi Poiana Glăvoi, Valea Sighiștelului, intravilan Padiș, intravilan Ic Ponor, intravilan Gârda de Sus. Locuri de campare mai sunt oferite și de către întreprinzători particulari, proprietari de pensiuni, sau localnici, pe terenuri proprietate privată, în zone situate în intravilan.

În cadrul întâlnirilor de lucru cu factorii interesați, cum ar fi Consiliul Județean Bihor, APNA și-a exprimat în mod public susținerea pentru orice demers legal în vederea amenajării spațiilor de campare în condiții corespunzătoare dezvoltării turismului responsabil.

În baza unui contract de comision semnat cu un ghid autorizat, APNA oferă servicii de ghidaj/însoțire a vizitatorilor, în mod direct, doar la obiectivul Peștera Ghețarul de la Vârtoș. În cadrul acțiunilor de verificare și control derulate de către personalul din structura APNA în teren, aceștia au desfășurat inclusiv activități de îndrumare sau ghidaj. Conform raportărilor transmise de către persoanele juridice cu care APNA are încheiat contract de administrare în parteneriat, 98.249 de turiști au vizitat peșterile cu infrastructură de vizitare, respectiv Peștera Urșilor – Chișcău. Poarta lui Ionele care sunt situate pe teritoriul ariilor naturale protejate. Peștera Ghețarul de la Vârtoș este administrată în mod direct de către APNA și a fost vizitată în anul 2020 de către un număr de 3501 de turiști. Ghețarul de la Scărișoara a fost închis pe toată durata anului 2020 pentru reparații capitale de infrastructură.

În vederea promovării imaginii ariilor naturale protejate administrate și a Regiei Naționale a Pădurilor Romsilva, precum și a practicării unui turism responsabil, APNA a realizat 11 categorii de materiale de promovare care au fost postate pe paginile de socializare și/sau au fost distribuite de către personalul administrației în cadrul acțiunilor de informare și conștientizare a vizitatorilor și a comunităților locale.

În cadrul acțiunilor de promovare a imaginii parcului, reprezentanții APNA au evidențiat faptul că începând cu anul 2009 administrația parcului a obținut recunoașterea Parcului Natural Apuseni ca Destinație Europeană de Excelență, EDEN de către Comisia Europeană.

Pagina web a APNA: <http://www.parcapuseni.ro>, pagina de Facebook a Parcului Natural Apuseni, respectiv pagina de Instagram conțin informații de interes turistic, precum și rezultate obținute în urma acțiunilor derulate de către personalul angajat, fiind actualizate în mod permanent.

2.3. Managementul vizitatorilor

Reprezentanții APNA au oferit informații vizitatorilor în centrele de vizitare, cu privire la obiectivele turistice care pot fi vizitate, precum și activitățile turistice ce se pot desfășura pe teritoriul ariilor naturale protejate fie pe cont propriu, fie alături de partenerii noștri. Din dorința de a veni în ajutorul vizitatorilor noștri, s-a realizat de către personalul APNA ghidul online cu reguli de vizitare.

În anul 2020 s-a realizat un sondaj ce face parte din activitățile proprii ale APNA de dezvoltare a turismului responsabil și are ca scop conturarea unei imagini cât mai realiste cu privire la atractivitatea Parcului Natural Apuseni (ca destinație), evaluarea nevoilor vizitatorilor din Parcul Natural Apuseni și soluționarea acestora în conformitate cu măsurile de conservare a biodiversității și protejarea mediului înconjurător. Rezultatele sondajului aferente anului 2020 au fost analizate, la final fiind propuse modalități de soluționare a problemelor/lacunelor în vederea creșterii calității serviciilor, a satisfacției turiștilor în destinație, respectiv în vederea încurajării practicării unui turism responsabil. Acest sondaj s-a realizat printr-un chestionar online, ce a fost promovat atât online cât și fizic prin stickere ce conțin cod QR de redirecționare spre chestionar. În cadrul acestui sondaj, s-a colaborat cu parteneri din domeniul turismului pentru a oferi premii legate de PNA pentru completarea chestionarului.

Spre deosebire de anii trecuți, când turiștii maghiari, slovaci, cehi și polonezi au vizitat PN Apuseni într-un număr mare, anul 2020, datorită pandemiei COVID-19 a înregistrat un număr mult mai mare de turiști din toate colțurile țării, persoane ce obișnuiau să călătorească în străinătate. Mai mult de atât, datorită restricțiilor impuse de circulație în destinații turistice internaționale, precum și a celor de prevenire a răspândirii virusului, turiștii au preferat locațiile retrase pentru planificarea și realizarea concediilor/vacanțelor. Astfel, datorită specificului montan, carstic și tradițional, antreprenorii locali din domeniul turismului din Apuseni au beneficiat de vizita unui număr crescut de persoane cărora le-au oferit servicii de cazare/masă.

P3. CONȘTIENTIZARE, CONSERVARE TRADIȚII ȘI COMUNITĂȚI LOCALE

3.1. Tradiții și comunități

Locuitorii din zona Munților Apuseni denumiți "moșii" în județul Alba și "crișeni" sunt una din cele mai reprezentative populații din mediul montan la nivel național fiind renumiți pentru meșteșugurile lor și tradițiile vechi păstrate de-a lungul a sute de ani. Meșteșugurile tradiționale, chiar dacă în anii din urmă sunt într-o criză evidentă, acolo unde se mențin contribuie la particularizarea zonelor etnografice.

Zonle etnografice se disting prin specific folcloric și port popular, mobilier, ceramică, piese din lemn cu destinație casnică, configurația gospodăriilor, arhitectura caselor și anexelor, organizarea interioarelor și componentă etnică.

Principalele activități în care sunt angrenați membrii comunităților locale din ariile naturale protejate sunt: silvicultură, prelucrarea lemnului, cultivarea plantelor, creșterea animalelor, vânătoare, pescuit, cosit, pășunat, pomicultură, minerit și comerț. Dezvoltarea turismului în aceste zone constituie cea mai importantă perspectivă în viitor pentru comunitățile locale. De asemenea, o parte dintre locuitori au un loc de muncă în domeniul economic și desfășoară activități în afara comunităților.

Târgurile anuale organizate atât în interiorul localităților, cât și în zonele muntoase în timpul verii, reprezintă cea mai specifică datină a locuitorilor din zona Munților Apuseni și care evocă spiritul moșilor. Dintre cele mai importante anuntim *Târgul lemnurilor* care se organizează în comuna Horea și *Târgul de la Călineasa* din Comuna Gârda de Sus, județul Alba.

Pe lângă târgurile anuale se organizează și târguri periodice în comunitățile locale situate în ariile naturale protejate, care au scop comercial și de promovare a produselor tradiționale confecționate de către meșterii populari.

Ca urmare a restricțiilor drastice impuse pentru prevenirea răspândirii virusului COVID – 19, în anul 2020 au fost interzise la nivel național organizarea de evenimente care necesită prezența unui număr mare de persoane și implicit a acestor manifestări locale tradiționale care au ca scop conservarea tradițiilor și păstrarea obiceiurilor străvechi din aceste zone geografice.

3.2. Conștientizare și comunicare

În anul 2020, activitățile de conștientizare și comunicare s-au realizat în cea mai mare parte în mediul online pentru a reduce riscurile de expunere în pandemie și au avut ca obiectiv creșterea gradului de conștientizare a populației privind importanța conservării biodiversității, subliniind totodată efectele negative cauzate de presiunea antropică asupra capitalului natural din arii naturale protejate. Astfel, au fost postate informații pe paginile de socializare oficiale *Facebook* și *Instagram* și au fost acordate un număr de 16 interviuri și 21 de articole publicate în mass-media locală și națională.

Acțiuni de informare și conștientizare a membrilor comunităților locale, vizitatorilor și a celorlalte categorii de factori interesați, cu privire la patrimoniul natural și cultural, precum și la necesitatea protecției și conservării acestuia, au fost realizate de către APNA și cu ocazia desfășurării unor evenimente sau activități cu respectarea măsurilor impuse la nivel național:

1. În luna iulie a fost desfășurată o acțiune de igienizare în zona Valea Firu - Doda Pili - Smeida - Coada Lacului Beliș în colaborare cu Clubul Sportiv Athletic Cluj, iar personalul APNA prezent la activitate a realizat o informare despre ariile naturale protejate și importanța acestora.
2. Personalul APNA a participat în luna iulie la o acțiune de igienizare a traseului Banda Galbena DN 75 - Groapa Ruginoasa și Poiana de la Groapa Ruginoasa și au comunicat

- turiștilor obiectivele turistice de interes și regulile de vizitare care trebuie respectate pentru a nu crea prejudicii capitalului natural.
3. În luna august au fost realizate 2 acțiuni de conștientizare unor grupuri de turiști aflați în zona Glăvoi, privind importanța Parcului Natural Apuseni, reguli de vizitare care trebuie respectate, precum și obiectivele turistice din zonă care pot fi vizitate.
 4. În luna septembrie a avut loc o acțiune de igienizare în zona Glăvoi și o acțiune pe traseul turistic Cetățile Ponorului, ocazie cu care au fost oferite informații privind importanța ariilor naturale protejate. Acțiunea a fost organizată la inițiativa APNA cu sprijinul Comunei Pietroasa care a asigurat inclusiv transportul deșeurilor rezultate, respectiv 30 de saci la punctul de colectare autorizat.
 5. O acțiune de igienizare a fost desfășurată în luna septembrie pe traseul Fântânele - Cabana Grinzi - Pr. Morii - Ciurtuci, județul Cluj în colaborare cu Ocolul Silvic Beliș, Ocolul Silvic Privat Vlădeasa - Huedin, Comuna Beliș și cu sprijinul unor voluntari din localitatea Beliș. Cu această ocazie personalul APNA a prezentat informații despre necesitatea protecției conservării patrimoniului natural și cultural din acest areal al Munților Apuseni.
 6. În luna septembrie APNA în colaborare cu Serviciul de Voluntariat Montan au desfășurat o acțiune de igienizare pe traseul Circuitul Galbenei, la care au participat 103 persoane din 19 județe. Reprezentanții APNA au informat atât participanții cât și turiștii prezenți pe traseu cu privire la necesitatea protecției și conservării capitalului natural din această zonă.
 7. O acțiune de igienizare a fost realizată în luna septembrie pe Valca Stanciului, județul Cluj în colaborare cu Asociația Susurul Izvoarelor Răchițele, iar personalul APNA implicat în activitate a prezentat voluntarilor rolul ariilor naturale protejate și avantajele acestora pentru comunitățile locale.
 8. În cadrul conferinței de lansare a proiectului derulat de către administrația parcului din luna octombrie, au fost distribuite participanților pixuri din material reciclat ce conține semnețe de molid și pin cu mesaj personalizat de către APNA având ca scop informarea persoanelor cu privire la importanța ecologică al acestuia.
 9. În luna octombrie împreună cu Asociația Susurul Izvoarelor Răchițele și locuitorii ai satului Răchițele, personalul APNA a participat la o acțiune de igienizare în zona Răchițele - Cascada Răchițele - Pasul Prislop - Valea Firii - Ic Ponor, unde au oferit informații despre importanța protejării mediului înconjurător și implicit a ariilor naturale protejate.
 10. În colaborare cu Asociația din Suflet pentru Apuseni, Asociația Torok Zsolt, Rock'n Snow a fost desfășurată în luna decembrie o acțiune de conștientizare a locuitorilor din Țara Moșilor, unde au fost distribuite ajutoare familiilor cu situație materială redusă, precum și calendare realizate de APNA cu tema reducerii deșeurilor și impactul negativ al acestora asupra mediului.

APNA a organizat în anul 2020 atât în mediul online cât și fizic evenimente care au abordat tematică specifică ariilor naturale protejate sau mediului înconjurător:

1. *Ziua Europeană a Parcurilor* cu tema „Parcuri sănătoase, oameni sănătoși”, în contextul pandemiei de coronavirus, a fost marcată în mediul online, prin realizarea de către APNA a unui proiect complex denumit ReConectare la Natură, derulat pe perioada a patru săptămâni începând din luna aprilie și până în 24 mai când a avut loc ziua festivă, cu ocazia căreia personalul APNA a realizat mai multe filmulețe în concordanță cu tematica aleasă, care au fost transmise publicului prin intermediul canalelor de comunicare online. Astfel, a fost stabilită o subtemă pentru fiecare săptămână, după cum urmează: Săptămâna 1 - Fă cunoștință cu parcul tău; Săptămâna 2 - Resursele naturii - Beneficii pentru sănătatea ta; Săptămâna 3 - Colaborare pentru o comunitate sănătoasă; Săptămâna 4 - Exemple de bună practică. De asemenea, în perioada desfășurării acestui proiect au fost amenajate pe suprafața ariilor naturale protejate locații de reconectare la natură destinate vizitatorilor, membrilor comunităților locale și altor categorii de factori interesați.

2. Datorită restricțiilor impuse cu privire la organizarea de evenimente, *Ziua Mondială a Mediului* a fost celebrată în luna iunie, prin publicarea pe pagina de Facebook a Parcului Natural a unui filmuleț realizat de către personalul APNA care surprinde cadre din ariile naturale protejate administrate, prezentând peisaje unice din acest areal, frumusețile naturale ale Apusenilor și nu în ultimul rând păstrarea conexiunii dintre uman și natural.
3. În luna iulie cu ocazia *Zilei Internaționale a Rangerilor*, rangerii au realizat un filmuleț special pentru marcarea acestui eveniment, prin care expun toate activitățile pe care le desfășoară în cadrul Administrației Parcului Natural Apuseni, acest material fiind postat pe pagina oficială de socializare.
4. *Săptămâna Ariilor Naturale Protejate* din luna octombrie a fost marcată de către personalul APNA prin desfășurarea unei acțiuni de monitorizare a speciei *Rupicapra rupicapra* (capră neagră), rezultate care au fost prezentate publicului prin intermediul paginii de socializare Facebook.
5. APNA în calitate de beneficiar al proiectului "Elaborarea instrumentelor pentru managementul adaptativ al capitalului natural din ariile protejate Parcului Natural Apuseni, ROSCI0002 Apuseni, ROSPA0081 Munji Apuseni Vlădeasa și ROSCI0016 Buteasa", cod SMIS2014+ 122643, a organizat la începutul lunii octombrie Conferința de Lansare, care a avut loc la Hotel Continental Forum Oradea. Cu ocazia acestui eveniment au fost prezentate scopul, obiectivele, activitățile și rezultatele așteptate din cadrul proiectului cofinanțat de Uniunea Europeană din Fondul European de Dezvoltare Regională prin Programul Operațional Infrastructură Mare 2014-2020. La Conferința de Lansare a Proiectului au fost prezenți factori interesați eheie din rândul autorităților publice de la nivel național, județean și local, instituții publice și de învățământ, organizații nonguvernamentale, entități care desfășoară activități pe suprafața ariilor naturale protejate administrate, precum și personalul responsabil de implementarea proiectului.

Reprezentanții APNA au participat în anul 2020 fizic sau online, după caz, la diferite evenimente organizate în țară sau străinătate:

1. Reprezentanți ai APNA au participat în luna februarie la evenimentul denumit "*Serbările Zăpezii*" organizat de către Orașul Nucet în satul de vacanță Vârtoap.
2. În luna iunie directorul APNA a participat cu un stand de prezentare al Parcului Natural Apuseni la evenimentul organizat de către Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate la Cernica cu ocazia celebrării Zilei Mondiale a Mediului.
3. Personalul din cadrul APNA au participat în luna iulie la întâlnirea de lucru organizată pe raza Comunei Horea, unde au fost prezenți reprezentanți ai Agenției Naționale pentru Arii Naturale Protejate, ai comunităților locale din județul Alba care se suprapun cu ariile naturale protejate administrate, precum și administratorii fondului forestier. În cadrul sesiunii au fost discutate problemele cu care se confruntă proprietarii/administratorii de terenuri în obținerea subvențiilor acordate de către Agențiile de Plăți și Intervenții în Agricultură, ca urmare apariției noilor limite ale ariilor naturale protejate realizate prin proiectul INSPIRE.
4. În luna august a fost organizată întâlnirea de lucru la sediul Administrației Parcului Natural Bucegi pe tema limitelor ariilor naturale protejate stabilite prin proiectul INSPIRE, elaborarea și aprobarea planurilor de management, precum și problemele întâmpinate în administrarea ariilor naturale protejate. La această întâlnire au participat personal din cadrul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, Agenției Naționale pentru Arii Naturale Protejate, Regiei Naționale a Pădurilor - Romșilva și ai administratorilor de parcuri.
5. Un reprezentant desemnat de către APNA a participat online în luna septembrie la *Conferința Anuală a Federației Europarc*.
6. În luna octombrie un reprezentant al APNA a participat la *Conferința EU Green Week* organizată în mediul online.
7. Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă din cadrul Guvernului României a organizat

online în luna noiembrie *Gala Dezvoltării Durabile*, la care a participat și personal din cadrul APNA

Totodată, agenții de teren din cadrul APNA au participat la o serie de activități și evenimente desfășurate pe suprafața ariilor naturale protejate, în vederea supravegherii și/sau sprijinirii realizării acestora în condiții optime și fără a crea prejudicii capitalului natural.

3.3. Educație ecologică

APNA a desfășurat în cursul anului 2020, cu ocazia unor acțiuni realizate în parteneriat cu alte entități și online prin intermediul rețelelor de socializare, un număr redus de activități de educație ecologică comparativ cu anii precedenți, fapt datorat condițiilor stabilite la nivel național și implicit a restricționării desfășurării fizice a activităților din unitățile de învățământ. Aceste activități sunt adresate în principal tinerilor din comunitățile locale și elevilor unităților de învățământ situate pe teritoriul ariilor naturale protejate sau în imediata vecinătate a acestora, precum și altor categorii de persoane interesate de cunoașterea și aprecierea mediului înconjurător, având ca scop formarea unei atitudini responsabile pentru protejarea naturii. În continuare, sunt prezentate activitățile realizate în anul 2020:

1. În luna aprilie cu ocazia demarării evenimentului *Ziua Europeană a Parcurilor* au fost publicate online, respectiv pe paginile de Facebook și Instagram materiale de educație ecologică care au cuprins informații despre definiția și categoriile ariilor naturale protejate istoric, localizare, floră, faună, tradiții și comunități, principalele trasee din Parcul Natural Apuseni, etc.
2. În cadrul proiectului realizat de către APNA pentru marcarea *Zilei Europene a Parcurilor*, au fost concepute și distribuite online pe parcursul lunii mai, o serie de materiale de educație ecologică referitoare la resursele naturii și beneficiile acesteia pentru sănătatea oamenilor, cum ar fi: carsul, rolul și importanța ecosistemului forestier, pășiștile, apa, aerul, peisajul. De asemenea, prin partenerii APNA au fost realizate online diferite acțiuni de educație ecologică în cadrul subtemei „Colaborare pentru o comunitate sănătoasă”.
3. APNA a realizat o activitate de educație ecologică în luna octombrie cu ocazia desfășurării acțiunii de igienizare în zona Răchitele – Ic Ponor din județul Cluj, în colaborare cu Asociația Susurul Izvoarelor Răchitele. Astfel, personalul APNA a prezentat participanților efectele negative asupra mediului înconjurător, pe care le produce depozitarea necontrolată a deșeurilor și măsurile necesare ce trebuie adoptate pentru eliminarea acestor surse de poluare care afectează cele mai sensibile habitate naturale și specii protejate din ariilor naturale protejate.
4. Cu ocazia celebrării *Săptămânii Ariilor Naturale Protejate* au fost postate pe pagina de Facebook informații educative referitoare la specia *Rupicapra rupicapra* (capră neagră), respectiv răspândire, comportament, mod de viață, precum și recomandări pentru a nu influența negativ și periclita habitatul speciei.

Având în vedere faptul că restricțiile impuse pentru răspândirea virusului sars-cov-2 au determinat reducerea numărului de activități de educație ecologică propuse a se desfășura în anul 2020, APNA a decis realizarea mai multor materiale pentru educație ecologică fiind concepute un număr de 19 categorii respectiv poster, panou, film, broșura, roll-up, mapa, pix, blocnotes, afis, calendar, care au fost distribuite fizic în cadrul unor întâlniri sau în mediul online, după caz.

În anul 2020, personalul APNA a inventariat un număr de 36 unități de învățământ care funcționează pe teritoriul ariilor naturale protejate administrate sau în imediata vecinătate ale acestora.

În luna decembrie APNA în calitate de partener al Clubului Alpin Român – Filiala Cluj a participat la organizarea concursului online de fotografie, oferind câștigătorilor oportunitatea unei sesiuni foto "Biodiversitatea Apusenilor" în locații bogate în specii de floră și faună alături de rangeri și biolog.

14. MANAGEMENT ȘI ADMINISTRARE

4.1. Echipament și infrastructură de funcționare

Echipament și infrastructură	Valori în lei, pentru:		Sursa investiției
	2019	2020	
Total construcții, din care:	4.131.157	4.131.157	
CENTRU DE VIZITARE PADIȘ	1.056.151	1.056.151	fonduri PHARE CBC
CENTRU DE VIZITARE DODA-PILII	584.610	584.610	fonduri PHARE CBC
CENTRU DE VIZITARE GÂRDA-ARIEȘENI	698.655	698.655	fonduri PHARE CBC
CENTRU ADMINISTRATIV ȘI DE VIZITARE SUDRIGIU	1.706.352	1.706.352	fonduri PHARE CBC
RACORD ELECTRIC SUBTERAN SUDRIGIU	22.312	22.312	fonduri PHARE CBC
USA și GARD DE FIER Ghejar Scărișoara	11.607	11.607	fonduri PHARE CBC
Echipamente tehnologice	166.301	457.828	fonduri PHARE CBC/POIM 122643
Mijloace de transport, din care:	219.553	378.665	
OPEL VIVARO	58.901	58.901	fonduri PHARE CBC
DACIA DUSTER LAUREATE 15 110 E5 4X4	66.106	66.106	fonduri proprii
DACIA DUSTER LAUREATE 15 110 E5 4X4	73.546	73.546	fonduri proprii
VEHICUL PT ORICE TIP DE TEREN ATV LINHAI	21.000	21.000	fonduri proprii
ATV OUTLANDER MAX DPS 570	0	123.521	fonduri POIM 122643
BARCA PNEUMATICA CADET RIB DL ALU-360	0	35.591	fonduri POIM 122643
Mobilier, aparatură, birotică	1.248.787	1.188.075	fonduri PHARE CBC
TOTAL GENERAL	5.765.797	6.155.725	

4.2. Personal de conducere, coordonare, administrare

În conformitate cu Organigramei aprobate prin Hotărârea Consiliului de Administrație al regiiei Naționale a Padurilor – Romsilna numărul 2 din 29.01.2020 structura de personal aprobată este alcătuită după cum urmează: 7 persoane la birou, respectiv 13 agenți de teren / rangeri. Datorită mișcărilor de personal (demisii, angajări) numărul acestora a fluctuat, însă cu toate acestea administrația a manifestat o preocupare continuă pentru asigurarea ocupării în întregime a întregii scheme de personal aprobate conform contractului de administrare. La finalul anului 2020 există un post vacant de agent de teren / ranger, astfel situația sintetică la nivelul anului 2020 este prezentată în tabelul următor:

Număr total de personal, din care:	Anul 2020
Personal de birou	7
Personal de teren	12

În cadrul APNA, având în vedere că nu există posturi în structura de personal pentru sarcinile privind SSM, PSI, mecanizare, achiziții publice, administrare infrastructură (inclusiv clădiri) ele au fost atribuite șefului pazei și agenților de teren, activitățile aferente acestora fiind realizate suplimentar, pe lângă cele principale, conform fișei postului. Totodată, activitatea de secretariat a fost îndeplinită de către specialistul în educație ecologică, iar în ce privește activitățile de avizare (preluarea și verificarea dosarelor depuse, cererea de informații suplimentare, încadrarea legală, întocmirea avizelor) acestea au fost realizate în colaborare de către 4 salariați ai APNA, în funcție de specificul dosarelor.

4.3. Documente strategice și de planificare (stadiul de realizare a regulamentului, planului de management, a unor proiecte cu finanțare europeană/alte surse de finanțare care vizează aria naturală protejată)

Denumire document/proiect	Stadiul de realizare
Planul de management al Parcului Natural Apuseni și a siturilor Natura 2000: ROSCI0002 Apuseni, ROSCI0016 Buteasa și ROSPA0081 Munții Apuseni - Vlădeasa	Planul de management al PNA a fost finalizat în cadrul proiectului PIARH CBC „Cușor româno-maghiar pentru conservarea biodiversității” în luna iunie 2006. A fost revizit de către Consiliul Științific și Consiliul Consultativ de Administrare al PNA în anul 2008, fiind retransmis pentru aprobare de 2 ori în același an, în urma corespundeții pe această temă cu autoritatea națională responsabilă. Începând cu anul 2010, bugetul a fost reevaluat în cadrul proiectului GEF-UNDP „Îmbunătățirea Sustenabilității Financiare a Sistemului de AMU Protejate din Carpați”, astfel încât datele rezultate din acest proiect sunt utilizate în revizuirea propunerii de plan de management. Începând din anul 2011 a fost propus Planul de Amenajare a teritoriului Zonal - Parcul Natural Apuseni, jud. Alba, finalizat în 2012, prin care s-au stabilit limitele intravilanțelor din PNA pe teritoriul jud. Alba și s-au corectat în GIS limitele acestor intravilanț, ulterior transpuse în Planul de management al PNA ca zone de dezvoltare durabilă. Pe parcursul anului 2012 a fost supus analizei APNA și CS revizuirea Planului Urbanistic General al comunei Beliș, situată integral în parc, fiind transpus pentru prima dată limitele zonelor de intravilanț în GIS și corelate cu zonele de dezvoltare durabilă așa cum au fost transpuse în propunerea de plan de management. În anul 2016 a fost întocmită propunerea de Plan de management al Parcului Natural Apuseni într-un nou format, incluzând date despre siturile Natura 2000: ROSCI0002 Apuseni, ROSCI0016 Buteasa și ROSPA0081 Munții Apuseni - Vlădeasa, cu consultarea Consiliului Consultativ de Administrare și avizat de către Consiliul Științific. Ulterior a fost transmis către Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor și către Agenția Națională pentru Protecția Mediului, în vederea aprobării acestuia, conform prevederilor nouului cadru de administrare. În anul 2017 propunerea de Plan de management al Parcului Natural Apuseni și a siturilor Natura 2000: ROSCI0002 Apuseni, ROSCI0016 Buteasa și ROSPA0081 Munții Apuseni - Vlădeasa se afla încă pe procedura de reglementare a Agenției pentru Protecția Mediului Cluj. În anul 2018 propunerea de Plan de management al Parcului Natural Apuseni și a siturilor Natura 2000: ROSCI0002 Apuseni, ROSCI0016 Buteasa și ROSPA0081 Munții Apuseni - Vlădeasa a primit avizul de mediu emis de către Agenția pentru Protecția Mediului Cluj și a fost transmis spre aprobare către Agenția Națională pentru Arie Naturale Protejate. Ca urmare a datelor insuficiente care să fundamenteze planul de management

integrat, APNA a depus o solicitare de finanțare în cadrul POM, iar în anul 2019 a fost aprobat contractul de finanțare pentru proiectul „Elaborarea instrumentelor pentru managementul adaptiv al capitalului natural din ariile naturale protejate Parcul Natural Apuseni, ROSCI0002 Apuseni, ROSPA0081 Munții Apuseni – Vlădeasa, ROSCI0016 Buteasa” care are ca principal obiectiv elaborarea Planului de management integrat al Parcului Natural Apuseni și a ariilor naturale protejate suprapuse acestuia.

Pe parcursul anului 2020 a continuat implementarea proiectului „Elaborarea instrumentelor pentru managementul adaptiv al capitalului natural din ariile naturale protejate Parcul Natural Apuseni, ROSCI0002 Apuseni, ROSPA0081 Munții Apuseni – Vlădeasa, ROSCI0016 Buteasa”, a cărui obiectiv general este elaborarea Planului de management integrat al Parcului Natural Apuseni și a siturilor Natura 2000 ROSCI0002 Apuseni, ROSCI0016 Buteasa, ROSPA0081 Munții Apuseni-Vlădeasa, precum și a ariilor naturale protejate cu care se suprapun.

Regulamentul Parcului Natural Apuseni, al siturilor de importanță comunitară ROSCI0002 Apuseni, ROSCI0016 Buteasa, al ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0081 Munții Apuseni – Vlădeasa și al ariilor naturale protejate de interes național cu care se suprapun

Regulamentul Parcului Natural Apuseni, al siturilor de importanță comunitară ROSCI0002 Apuseni, ROSCI0016 Buteasa, al ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0081 Munții Apuseni – Vlădeasa și al ariilor naturale protejate de interes național cu care se suprapun a fost finalizat în anul 2016, iar în urma consultării cu membrii Consiliului Consultativ de Administrare și a revizirii de către Consiliul Științific, acesta s-a transmis pentru aprobare Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, precum și Agenției Naționale pentru Protecția Mediului.

În anul 2017 Regulamentul Parcului Natural Apuseni, al siturilor de importanță comunitară ROSCI0002 Apuseni, ROSCI0016 Buteasa, al ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0081 Munții Apuseni – Vlădeasa și al ariilor naturale protejate de interes național cu care se suprapun a fost transmis Agenției Naționale pentru Arii Naturale Protejate în vederea aprobării.

În anul 2018 Regulamentul Parcului Natural Apuseni, al siturilor de importanță comunitară ROSCI0002 Apuseni, ROSCI0016 Buteasa, al ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0081 Munții Apuseni – Vlădeasa și al ariilor naturale protejate de interes național a fost avizat de către Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate și a fost transmis spre aprobare către Ministerul Mediului.

În anul 2019 APNA a transmis Regulamentul Parcului Natural Apuseni, al siturilor de importanță comunitară ROSCI0002 Apuseni, ROSCI0016 Buteasa, al ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0081 Munții Apuseni – Vlădeasa și al ariilor naturale protejate de interes național cu modificările solicitate de către Ministerul Mediului.

Ca urmare a modificărilor majore solicitate de către Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor cu privire la conținutul Regulamentului Parcului Natural Apuseni, al siturilor de importanță comunitară ROSCI0002 Apuseni, ROSCI0016 Buteasa, al ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0081 Munții Apuseni – Vlădeasa și al ariilor naturale protejate de interes național, în anul 2020 a fost reluată procedura, respectiv discutat în cadrul Consiliului Consultativ de Administrare, avizat de către Consiliul Științific și Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate, ulterior fiind trimis spre aprobare către autoritatea publică centrală care răspunde de protecția mediului.

În anul 2020, APNA a încheiat un număr de 17 acorduri de parteneriat și protocoale de colaborare pentru diverse domenii de activitate, respectiv 3 cu instituții de învățământ, 10 cu organizații neguvernamentale și 5 cu societăți comerciale și alte entități care desfășoară activități pe suprafața ariilor naturale protejate.

În perioada 01.12.2019 - 30.11.2022, APNA are în implementare proiectul „Elaborarea instrumentelor pentru managementul adaptiv al capitalului natural din ariile protejate Parcul Natural Apuseni, ROSCI0002 Apuseni, ROSPA0081 Munții Apuseni - Vlădeasa și ROSCI0016 Buteasa”, cod SMIS 122643, finanțat prin Programul Operațional Infrastructură Mare 2014-2020, în valoare totală de 22.512.776,71 lei, având ca obiectiv general elaborarea Planului de management integrat al Parcului Natural Apuseni și a siturilor Natura 2000 ROSCI0002 Apuseni, ROSCI0016 Buteasa, ROSPA0081 Munții Apuseni-Vlădeasa, precum și a ariilor naturale protejate cu care se suprapun.

4.4. Instruire personal

Agenții de teren au fost instruiți de către biolog și șeful pazei referitor la modul de organizare și derulare a activităților de evaluare a speciilor de faună cu preponderență de carnivore mari (urs, lup, râs și pisică sălbatică) precum și a speciilor de cervide pentru care s-au derulat acțiunile de teren în vederea evaluării efectivelor în fondurile cinegetice care se suprapun total sau parțial pe teritoriul PNA. De asemenea, s-a explicat modul de utilizare a fișelor de monitorizare și inventariere pentru unele specii de plante și nevertebrate din PNA și siturile Natura 2000 administrate.

Responsabilul IT/GIS a realizat instructaje pentru agenții de teren referitoare la modul concret de înregistrare a locației și a datelor din teren cu echipamentele GPS din dotare, telefoanele mobile dotate cu sistem GPS, precum și referitoare la raportarea corectă a coordonatelor.

Au fost organizate instructaje periodice pe tematici specifice privind sănătatea și securitatea muncii, prevenirea și stingerea incendiilor, legislația din domeniul conservării naturii în vigoare, cunoașterea și conservarea patrimoniului natural.

Șeful pazei monitorizează permanent aparițiile sau modificările actelor normative publicate în Monitorul Oficial, acestea fiind comunicate personalului APNA. Cu ocazia ședințelor lunare au fost prelucrate studii de caz privind constatarea faptelor care au un impact asupra capitalului natural și cultural al ariilor naturale protejate administrate de APNA.

4.5. Bugetul asigurat pentru administrarea ariei naturale protejate, pentru anul în care se face raportarea (valoarea cheltuielilor efectuate în folosul ariei, valoarea tarifelor încasate)

Analiza cheltuielilor efectuate de APNA pe grupe de activități prevăzute în contractul de administrare, este redată în tabelul de mai jos:

-mii lei-

Denumire Activitate	Fonduri RNP	Alte Fonduri	Total	Ore Realizate
1.1. Cartare și inventariere	13,74	0,00	13,74	246
1.2. Monitorizare și statul de conservare	137,00	0,00	137,00	2.427
1.3. Patrulare, implementare reglementări și măsuri specifice de protecție	453,04	0,00	453,04	8.024
1.4. Managementul datelor	44,25	0,00	44,25	781
1.5. Reconstrucție ecologică	0,0	0,00	0,0	0
Subtotal 1. Managementul biodiversității	648,03	0,00	648,03	11.475
2.1. Infrastructura de vizitare	58,72	0,00	58,72	1.040
2.2. Servicii de turism, informare, marketing și promovare	0,74	0,00	0,74	13
2.3. Managementul vizitatorilor	34,26	0,00	34,26	607
Subtotal 2. Managementul vizitatorilor	93,72	0,00	93,72	1.660
3.1. Tradiții și comunități	0,00	0,00	0,00	0,00
3.2. Conștientizare publică și comunicare	22,42	0,00	22,42	397
3.3. Educație ecologică	3,60	0,00	3,60	64
Subtotal 3. Conștientizare publică, moștenire culturală, dezv. locală	26,02	0,00	26,02	461

4.1. Echipament și infrastructura de funcționare	617,62	494,74	1.112,41	10.939
4.2. Personal conducere, coordonare, administrare	246,21	968,91	1.215,11	4.361
4.3. Documente strategice și de planificare	65,94	0,00	65,94	1.168
4.4. Instruire personal	25,00	0,00	25,00	443
Subtotal 4. Management și administrare	954,77	1.463,70	2.418,47	16.911
Indirecte	0,00	0,00	0,00	0
Subtotal	0,00	0,00	0,00	0
Total general	1.722,54	1.463,70	3.186,24	30.510

4.6. Bugetul alocat pentru anul 2021 (sursele de finanțare, valoare, activități propuse)

Denumire Activitate	Fonduri RNP	Alte Fonduri	Total
1. Managementul biodiversității			
1.1. Cartare și inventariere	16,37	0,00	16,37
1.2. Monitorizare și statut de conservare	163,17	0,00	163,17
1.3. Patulare, implementare reglementări și măsuri specifice de protecție	539,58	0,00	539,58
1.4. Managementul datelor	52,70	0,00	52,70
1.5. Reconstrucție ecologică	0,00	0,00	0,00
Subtotal 1. Managementul biodiversității	771,82	0,00	771,82
2. Managementul vizitatorilor			
2.1. Infrastructura de vizitare	69,94	0,00	69,94
2.2. Servicii de turism, informare, marketing și promovare	0,88	0,00	0,88
2.3. Managementul vizitatorilor	40,80	0,00	40,80
Subtotal 2. Managementul vizitatorilor	111,62	0,00	111,62
3. Conștientizare publică, moștenire culturală, dezvoltare locală			
3.1. Tradiții și comunități	0,00	0,00	0,00
3.2. Conștientizare publică și comunicare	26,70	0,00	26,70
3.3. Educație ecologică	4,29	0,00	4,29
Subtotal 3. Conștientizare publică, moștenire culturală, dezvoltare locală	30,99	0,00	30,99
4. Management și administrare			
4.1. Echipament și infrastructură de funcționare	735,60	10.223,20	10.958,80
4.2. Personal conducere, coordonare, administrare	293,24	1.074,10	1.367,34
4.3. Documente strategice și de planificare	78,54	0,00	78,54
4.4. Instruire personal	29,78	35,00	64,78
Subtotal 4. Management și administrare	1.137,16	11.332,30	12.469,46
Indirecte	0,00	0,00	0,00
Subtotal	0,00	0,00	0,00
Total general	2.051,59	11.332,30	13.383,89

Director,
Alin Mariuș MOȘ



